

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
1. JULIJ
1992

Letnik XLVI.
Štev. 26 (2661)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 8 šil.

P. b. b.

SAK ponovno za naslov!

Podvig v 2. avstrijsko nogometno ligo slovenskim nogometašem žal ni uspel, toda za trenerja dr. Ivana Ramšaka (slika) je cilj za prihodnjo sezono jasen: ponovna osvojitve naslova prvaka ter dokončen vstop v drugi najvišji razred avstrijskega nogometa. Več na 12. strani!

Obnovljen mejni prehod

Na mejnem prehodu Holmec pri Pliberku je bilo ob koncu preteklega tedna svečano. Nad 1000 ljudi se je udeležilo slavnostnega odprtja policijskih in carinskih poslopij mejnega prehoda med Slovenijo in Avstrijo (slika), ki jih je pred letom dni med desetdnevno vojno v Sloveniji uničila jugoslovanska vojska.

V bojih med slovensko mejno policijo in JA sta padla dva mlada policista in najmanj trije vojaki JA.

Slavnostne otvoritve na

prvo obletnico državnosti Slovenije so se udeležili najvišji slovenski politiki, med njimi predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan, notranji minister Igor Bavčar in obrambni minister Janez Janša, katerega knjiga „Premiki“, ki jo je napisal o lanskoletni vojni v Sloveniji, je pravkar izšla. S koroške strani sta se otvoritve udeležila pliberški župan mag. Raimund Grilc in globaški župan Albert Sadjak, deželnih politikov pa ni bilo!

Slika: I. Lukan

Je Mitterand v Sarajevu presekal gordijski vozel?

Presenetljivo in pogumno dejanje kot prispevek v razpletu krize v Bosni in Hercegovini je v soboto zvečer storil francoski predsednik Francois Mitterand. Njegov nenadni spust na splitsko letališče in nato v nedeljo obisk Sarajeva je osupnil svetovno javnost, močno pa je presenetil tudi srbske sile okrog Sarajeva. Čeprav so na letališču poškodovali njegovo letalo in je moral odleteti s helikopterjem, pa je Sarajevo

zapustil kot zmagovalec. O čem se je pogovarjal z bosanskohercegovskim predsednikom Alijem Izberbegovićem, bo ostalo še nekaj časa skrivnost, dejstvo pa je, da so se srbske sile umaknile s sarajevskega letališča in da v Sarajevo že prihaja humanitarna pomoč v hrani, zdravilih in drugih medicinskih potrebščinah.

Sarajevsko letališče je prevzel v upravljanje in varovanje kanadski bataljon

mirovnih sil OZN, pričakovati pa je okrepitev enot Umproforja.

Po Sarajevu srbske sile z okoliških oporišč še vedno sejejo smrt in razdejanje, vendar je vzpostavitev letalske linije, ki omogoča dovoz pomoči, pravo olajšanje.

Nova tvorba ZR Jugoslavija zgublja tla pod nogami. Vse večje so zahteve za njeno popolno izključitev iz vseh mednarodnih in svetovnih organizacij. Njena delegacija

se je odrekla sodelovanju na prihodnjem srečanju visokih funkcionarjev Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi, o njeni izključitvi bodo razpravljali na konferenci 9. julija, vse več pa je tudi držav, ki zahtevajo izključitev iz Združenih narodov.

Nedeljske demonstracije v Beogradu še niso dosegle željenega cilja. Milošević in njegov režim sta še na oblasti.

(Dalje na 2. strani)

Sosvet o nadzorniku

V ponedeljek, 29. junija je na Dunaju zasedal narodnostni sosvet za slovensko narodno skupnost.

Na dnevnem redu so bila predvsem vprašanja, ki jih je sosvet že obravnaval, kot so vprašanje otroških vrtcev, razširitev radijskih in televizijskih oddaj. Sosvet je tudi tokrat potrdil svoja stališča in sprejel sklep, da bo ponovno urgiral pri pristojnih mestih na Dunaju in v Celovcu.

Nadalje je sosvet tudi obravnaval stališče Kluba slovenskih študentov in študentk v zadevah zasedbe ravnateljskih mest na dvojezičnih ljudskih šolah z iz slovenščine kvalificiranimi kandidati in dvojezičnega verouka na glavnih šolah.

Sosvet je stališče Kluba sprejel v vednost in bo pritrdilno stališče (kajti tudi sam je že leta 1990 sprejel sklep glede zasedbe ravnateljskih mest) posredoval ministru za šolstvo.

Zastopniki ZSO v sosvetu so sprožili vprašanje zasedbe mesta šolskega nadzornika za okraj Velikovec in predlagali, naj bi bil ta dvojezično kvalificiran. Po daljši razpravi je sosvet sprejel sklep, da bo tozadevno stališče posredoval ministru za šolstvo.

Celovec poslal novo pošiljko pomoči

Celovec je beguncem v Sloveniji namenil precej pomoči že v času, ko so bili tam begunci iz Hrvaške. V soboto pa so pripeljali novo pošiljko, ki je namenjena beguncem iz Bosne in Hercegovine.

Pošiljka vsebuje 110 železnih postelj in 100 žimnic v vrednosti 10.000 šilingov ter pošiljko življenjskih in sanitarnih potrebščin, oblačil in perila v vrednosti 80.000 šilingov.

Del pošiljke so pripeljali v Kamnik, preostali del pa v Ljubljano, v begunski center na Roški ulici. Predajo pomoči je organiziral mestni odbor RK Ljubljana.

Zaključni koncert GS

Preko 40 učencev glasbene šole na Koroškem, od pripravnice do osmega razreda iz vseh oddelkov, je pretekli teden oblikovalo skupni zaključni letni koncert v Železni Kapli. Na sliki glasbeni naraščaj družine Kargl. Slika: F. Rulitz

Avstrija že leta 1995 članica ES? Francozi jeseni o Uniji

LIZBONA. Dobršen del vrhunskega sestanka vodij držav oz. vlad članic Evropske skupnosti so namenili vključevanju Avstrije, Švedske, Švice in Finske v dvanajsterico. Čeprav termin vstopa teh držav v ES v zaključnem dokumentu ni zapisan, je 1. januar 1995 zelo verjeten.

Opazovalci poročajo, da je na razpravi v portugalskem glavnem mestu vplival pozitiven odgovor na vprašanje o vključitvi k maastrichtskemu sporazumu na irskem referendumu, še močneje pa negativni izid referendumu na Danskem.

Ob podpisu sporazuma o evropskem združevanju v nizozemskem Maastrichtu decembra lani se je odprlo

novo obdobje v 35-letni zgodovini Evropske skupnosti. Potem ko sta se o njem že izjasnili Danska in Irska, prva z jasno večino proti, druga pa obratno, bodo o sporazumu jeseni glasovali tudi Francozi.

Še enkrat objavljamo najvažnejše zaključke maastrichtskega sporazuma:

● Evropska skupnost bo najkasneje do leta 1999 uvedla skupno denarno sredstvo. Če se bo večina članic tako odločila in bodo razmere na finančnem in gospodarskem področju ugodne, bo do poskusnega uvajanja nove valute prišlo že leta 1997. Trdnost denarnega sredstva bo zagotavljala neodvisna

Dalje na 2. strani

Je Mitterand presekal gordijski vozel?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Princ Aleksander II. Karađorđević, ki se je v soboto preko Romunije za stalno vrnil v Beograd, se je zavzel za miren preobrat. Depos, združenje opozicijskih strank, je očitno še prešibek za hitro odstranitev Miloševića. Vendar mlini meljejo počasi, a vztrajno. V Beogradu je vroče in Miloševićev padeč je samo vprašanje časa.

Hrvaški predsednik Franjo Tuđman je za 2. avgust napovedal predsedniške in delne parlamentarne volitve. Situacija na Hrvaškem je težka. Vojna pritiska na življenjski standard, drugo največje breme pa je okrog 800.000 beguncev. V predvolilnem obdobju pa bi znal biti Tuđ-

man zelo nevaren. V vse-spološnem nezadovoljstvu in socialni stiski potrebuje dejanje, ki bi mu navrglo dovolj glasov za volilno zmago. To pa je osvoboditev okupiranih ozemlj na Hrvaškem in posredovanje hrvaške vojske v Hercegovini za zaščito tamkajšnjega hrvaškega prebivalstva. To možnost je celo posredno že napovedal v intervjuju za pariški Figaro. Bojazen zaradi Tuđmanove predvolilne nepredvidljivosti je upravičena, podpira pa jo tudi stalno hrvaško nezadovoljstvo z vlogo mirovnih sil, češ da so pristanke in da na varovanih območjih omogočajo izvajanje srbskih interesov. To pa je voda na mlin za hrvaško osvobodilno vojno.

Jože Rovšek

Avstrija že 1. 1995...

(Nadaljevanje s 1. strani)

centralna banka ES, katere sedež še ni znan, nemčija predlaga Bonn ali Frankfurt.

● ES je z Maastrichtom postavila temelje za skupno zunanjo obrambno politiko v vseh pomembnejših vprašanjih. Odgovore nanje morajo soglasno sprejeti na srečanjih zunanjih ministrov, nekatera manj pomembna vprašanja pa z dvotretjinsko večino.

● ES bo razvijala Zahodno-evropsko unijo kot osrednji evropski obrambni organ in samostojno obrambno politiko. Ta pa ne bo nasprotovala politiki Severnoatlanske zveze (Nato), ki bo še naprej ostal pristojen za evropski obrambni sistem.

● Evropski parlament naj se za zdaj odpove pobudam. Vendar njegova stališča v

odnosu do ministrskega sveta ES ohranjajo velik pomen glede zakonodaje ES in vprašanj napredka, kulture, zaščite potrošnikov in zdravstva.

● ES je sprejela enotno politiko vizumov, reševanje problematike beguncev, azilantov in priseljencev pa ostaja v prisotnosti posameznih vlad, ki naj se med seboj posvetujejo o pomembnejših akcijah. Zaščita potrošnikov, industrija in kultura, ne pa tudi energetika, so nove skupne naloge ES. Od skupne socialne politike so se distancirali le Britanci.

● Novost, ki jo je prinesel maastrichtski sporazum, je tudi „evropsko državljanstvo“, ki ga je deležen vsak državljan članice ES ter mu zagotavlja aktivno in pasivno volilno pravico pri lokalnih volitvah.

Trilateralno srečanje

V ponedeljek so se v koroškem deželnem zboru v Celovcu prvič sestali parlamentarci iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške. Glavne teme trilateralnega srečanja so bila vprašanja pomoči beguncem iz vojnih področij Bosne in Hercegovine ter Hrvaške, jedrske elektrarne v Krškem ter skladišč za jedrske odpadke in možnosti poglobljenega medsebojnega sodelovanja. Glede beguncev so slovenski parlamentarci pozvali Avstrijo in Italijo, naj pomagata pri reševanju tega velikanskega problema, v zvezi z JE Krško pa je bilo rečeno, da referendum o zaprtju JE trenutno v Sloveniji ne bi dobil zaželene večine.

Slika: G. Eggenberger

Govor podpredsednice ZSO Sonje Wakounig

Spoštovani gostje!

V čast mi je, da vas smem v imenu Zveze slovenskih organizacij pozdraviti na tem zgodovinskem kraju. Sem prihajamo vsako leto zato, da se poklonimo nedolžnim žrtvam, da bi si kot vsako leto rekli: nikoli več takih strahot.

Toda prav taki zločini, kot je bil storjen nad Sadovnikovo družino, se dogajajo danes. Nemočni spremljamo vojno v Bosni in Hercegovini in na Hrvaškem po televiziji in časopisu in največ, kar lahko storimo, je, da po svojih močeh podpremo begunce, ljudi, ki jim ni ostalo dosti več kot golo življenje. Sprašujemo se, kako je mogoče, da je sovraštvo med pripadniki sosedskih narodov izbruhnilo s tako nebrzdano silo in podivjanostjo. Verjetno nas večina še pred dvema, tremi leti ne bi verjela v kaj takega. Ob vseh problemih države smo bili vendarle menja, da je tisto, kar je nosilo ime „bratstvo in edinstvo“, na dovolj trdnih temeljih, da ga ne bodo mogle ogroziti posamezne ekstremistične skupine. Toda motili smo se.

Ob dogodkih v nekdanji Jugoslaviji se še bolj zavedamo naše sreče, da lahko živimo v miru. In mnogo bolj se zavedamo, da mir ni nekaj samo po sebi umevnega; – Sadovnikova družina je za koroške Slovence postala simbol hrepenenja po miru in enakopravnosti, nič drugega niso hoteli. In če se jih danes, po 47 letih spominjamo, to ni le izraz spoštovanja do žrtev, ni le spomin na grozote druge svetovne vojne.

Spomin na NOB nam pomeni tudi odnos do lastne zgodovine. Kdor bi rad, kot pravijo nekateri, potegnil črto pod partizanstvo ali mu odrekel pomen, ki ga ima za celoten slovenski narod, se ne odreka samo svoji zgodovini, pač pa tudi svoji lastni identiteti. In prav nam, ki smo že povojna generacija, mora ta spomin biti vzgib, da bomo politično prebujeni, čuječi, pozorni do vsakršnih novih oblik starih nacionalizmov in nestrpnosti.

Ideologija intolerance nosi različna imena po vsej Evropi in po vsem svetu, mehanizmi pa ostajajo isti. Zavedati se je treba, da nobena družba, naj bo še tako civilizirana in materialno bogata, ni že vnaprej varna pred nacionalnimi eskalacijami, samo zato, ker ima demokratičen političen sistem. Nacionalizem je sicer krvavo izbruhnil v nekdanji Jugoslaviji, vemo pa tudi, da dviga glavo po vsej Evropi. Hujskači nestrpnosti se ob tem navadno poslužujejo populističnih in demagoških parol, apelirajo na ozkosrčno, egoistično žilico v človeku in imajo s tem očitno

uspeh. Govorijo o „zdravi ljudski pameti“, odklanjajo vse, kar ni po njihovem „naravno, izvirno in čisto“. Tu se začne naša lastna odgovornost za sedanost in bodočnost.

Naša tako imenovana nemoč pa vendar ni tako nemočna. S tem, da bomo sami imeli razčiščene pojme o toleranci in humanizmu, da bomo te vrednote predajali svojim otrokom, mladini, lahko marsikaj storimo. Zavedati se je treba posledic, če bomo dopuščali, da se sovražnosti širijo v lastnih vrstah, če so namišljenje sovražniki, kot so bili v drugi svetovni vojni npr. Židje, danes zamenjali pač drugi, npr. južnjaki, ljudje z vzhoda Evrope, tujci, priseljenci, Romi, pa tudi druge skupine z roba življenja, socialno ogroženi. Priznam, take tendence se pojavljajo povsod, toda zdrava demokracija naj bi jih znala prenesti in opraviti z njimi. Zaskrbljujoče pa postane, če se širi vzdušje, ko si povprečen državljan ne upa več postaviti pred šibkejšega in ga braniti, pa naj si bo to Žid, Srb, Hrvat, južni Tirolec, Rom ali pa tudi koroški Slovenec.

Evropa se združuje, države se povezujejo, hkrati pa okoli teh držav raste zid, zakoni in predpisi za priseljence se zaostrejujejo. Kot državljanom te Evrope bodočnosti pa nam ne more biti vseeno, kakšne bodo v njej vodilne strukture in kakšne smernice bodo le-te dajale. Skupna Evropa, da, toda ne v getu ekonomske nadvlade, iz katere bi izhajali novi nacionalizmi večvrednih in manjvrednih narodov.

In ker naj začne vsak pometati predvsem pred svojim pragom, se vračam na vodilne strukture v naši neposredni bližini. Iskreno nas veseli, da tako Avstrija kot tudi mlada država Slovenija poudarjata svoje dobre sosedske odnose. Seveda smo menja, da taki odnosi niso nekaj statičnega, treba jih je nenehno razvijati in krepi s konkretnimi dejanji. Dobri sosedski odnosi pa ne pomenijo samo cvetočega trgovanja med državama, niso samo srečevanja politikov z obeh strani. Ker smo Slovenci na Koroškem, pričakujemo, da bo naša kultura, naš jezik,

skratka naša identiteta skrb tako Avstrije, in še posebej Koroške, kot tudi Slovenije.

V imenu teh dobrososedskih odnosov mora predvsem koroška vlada pokazati pripravljenost do resnične dvojezičnosti. Na ta način bodo ti dobri odnosi tudi zares dokumentirani in dokazani.

Res je, slovenščina je v zadnjem času pridobila na veljavi, ljudje z znanjem obeh deželnih jezikov npr. laže pridejo do služb. Vendar je tako priznavanje izključno privatna zadeva gospodarstvenikov. Je že tako, da je močnejšemu vedno lažje govoriti v dobrih odnosih, večini leže kot manjšini.

Zveza slovenskih organizacij vodi svojo politiko v načelu multikulturalnosti in ta ne pomeni nič drugega kot apel, poziv večini in vodilnim strukturam v deželi, da se tudi same zavejo svoje odgovornosti do manjšine in da bodo skupno z nami storile kar največ, da bo imela slovenščina tudi v javnem življenju mesto, kakršno ji pripada!

V kratkem pričakujemo razsodbo ustavnega sodišča zaradi dvojezičnega pouka v četrtilih razredih osnovnih šol. Kako bi bilo, če bi deželna šolska oblast sama prišla do spoznanj, kaj je v našem šolstvu potrebno, brez tožb. Žal so taki pozitivni premiki na Koroškem se vedno več ali manj utopija.

Z resnično voljo za dobre odnose bi se ne moglo zgoditi, da velikovski okraj dobi novega šolskega nadzornika, ki ne obvlada slovenščine. Tako ravnanje ni mogoče označiti drugače kot prepotenten jezikovni in politični imperializem. Naši šolarji še vedno nimajo vseh dvojezičnih učbenikov, tovrstne iniciative pa prihajajo izključno in vrst dvojezičnih učiteljev.

Še vedno imamo tudi premalo radijskih in televizijskih oddaj in izgovorov je nešteto, kadar se javljamo z zahtevo po oddajniku, da bi lahko spremljali RTV Slovenija.

Zato zaključim s pozivom: v imenu sožitja, miru, tolerance naj postane dvojezičnost na Koroškem pozitivna življenjska kvaliteta tako za večino kot manjšino in nekaj samo po sebi umevnega!

Srečanje pri Peršmanu v Podpeci

„Vedno in povsod se je treba upreti nasilju proti človekovi in narodovi svobodi!“

Pred Peršmanovo domačijo, kjer so v zadnjih dneh druge svetovne vojne esesovci zverinsko pobili deset članov družine in ki je postala zelo obiskan muzej protifašističnega odpora na Koroškem, se je v nedeljo na tradicionalnem srečanju partizanov, antifašistov in demokratov zbralo nad 500 ljudi, da bi se skupno spomnili tega tragičnega dogodka, 50. obletnice nasilnega pregona nad 200 slovenskih družin v razna taborišča nemškega rajha, ter 50. obletnice začetka oboroženga upora koroških Slovencev proti nacifašizmu z bitko na Robežu, ki je močno odjeknila na Koroškem in okrepila upor slovenskega prebivalstva proti načistični strahovladi.

Predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc je med veliko množico udeležencev posebej pozdravil slovenskega konzula v Celovcu Milana Jazbeca, člano Izvršnega odbora ZZB NOV Tilko Blaha, podpredsednico Zveze slovenskih organizacij na Koroškem Sonjo Wakounig, predstavnika socialističnih borcev za svobodo na Koroškem Rudolfa Miklausa, zastopnika štajerskih borcev Maxa Muchitscha, številne druge zastopnike slovenskih političnih, kulturnih in gospodarskih organizacij z obeh strani meje ter pevce Ljubljanskega partizanskega zbora pod vodstvom Petra Škerjanca, ki je s pesmijo obogatil svečanost.

Predsednik ZKP je v svojem pozdravnem govoru posebej opozoril na žalostno obletnico izseljevanja koroških Slovencev in se tudi spomnil vseh, ki so pred 50 leti v boju za svobodo žrtvovali svoja življenja. Dejal je, da so prav žrtve nacifašizma bile hkrati temelj za Avstrijsko državno pogodbo in njen 7. člen, v kateremu so zapisane pravice slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

„Teh žalostnih obletnic ne smemo pozabiti, marveč je naša dolžnost, da jih ohranimo v živem spominu.“ Janez Wutte-Luc je tudi poudaril, da je prav tradicionalno srečanje pri Peršmanu vsakoletno opozorilo avstrijski, slovenski in vsej mednarodni javnosti, da je treba biti pozoren na vse pojave neonazizma, fašizma in tudi nacionalizmov ter se jim odločno upreti. Vsakoletno srečanje pa naj bi tudi utrjevalo demokratično mišljenje in slovensko narodno zavest.

Predstavniki štajerskih borcev Max Muchitsch je v svojem govoru opozoril na stalno naraščanje neonacističnih pojavov v Avstriji. Zahteval je odločnejše ukrepanje oblasti, politike pa je pozval, naj se tudi oni končno uprejo desničarskim silam in naj ne vsakokrat popustijo pred njihovimi pritiski.

V imenu domačega Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ je ob koncu uradnega dela proslave mag. Jože Blajs udeležencem zaželel prijetno družabnost ter srečen povratek domov.

IVAN LUKAN

Inž. Tonči Schlapper je recital pesmi upora (zgoraj), med udeleženci in častnimi gosti (slika spodaj) so bili partizani, aktivisti in demokrati iz celotnega prostora Alpe-Jadran.

„Slovenija se bo prizadevala za dosledno izpolnjevanje narodnostnih pravic!“

„Hude preizkušnje, ki jih je preživel slovenski narod v zgodovini – in mednje sodi tudi zločin, ki so ga tik pred zlomom zagrešili nacifašisti nad Peršmanovo družino – nas utrjujejo v zavesti, da se moramo vedno in povsod družno upreti vsakemu nasilju proti človekovi in narodovi svobodi. Ta izpoved velja tudi za dan današnji“, je poudarila članica IO ZZB NOV Tilka Blaha na spominski proslavi pri Peršmanu in vse demokrate pozvala, naj se odločno borijo za enake pravice in svobodine vseh narodov in narodnih skupnosti, za miroljubno sodelovanje med narodi in državami.

Glede zaščite slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem pa je dejala, da se bo samostojna država Slovenija prizadevala, „da pravice koroških Slovencev, potrjene z Avstrijsko državno pogodbo, tudi v pogodbah Slovenije z Avstrijo ne bodo okrnjene, ter da se bodo dosledno izpolnjevale. Pri tem naj nam bodo v oporo vse tiste žrtve, ki so jih tudi na avstrijskem Koroškem za vizijo svobode in enake pravice ljudi in narodov prispevali demokrati in antifašisti,“ je zaključila Tilka Blaha.

Kulturni program srečanja je oblikoval ljubljanski partizanski pevski zbor.

Predsednik ZKP Janez Wutte-Luc z gosti iz Slovenije.

Vse slike: I. Lukan

Kulturabkommen Slowenien – Österreich

Vertreter der zu Jahresbeginn gegründeten ARGE „Volksgruppen in der SPÖ“ unter dem Vorsitzenden Prof. Tomaž Ogris knüpfte vergangenen Freitag in Ljubljana erste offizielle Kontakte mit slowenischen Parteien und Gewerkschaften. Hauptgesprächspartner war der Chef der slowenischen Sozialdemokraten und stellvertretende Ministerpräsident Dr. Jože Pučnik, mit dem Möglichkeiten einer verstärkten Zusammenarbeit zwischen österreichischen und slowenischen Sozialdemokraten erörtert wurden. Breiten Raum nahm verständlicherweise auch die Volksgruppenfrage ein. Die ARGE slowenischer Sozialdemokraten trat ferner für den ehestmöglichen Abschluß eines Kulturabkommens zwischen Österreich und Slowenien ein.

Slowenisches Konsulat eröffnet

In Klagenfurt/Celovec, Bahnhofstraße 22/2, wurde am vergangenen Mittwoch das Honorarkonsulat der Republik Slowenien offiziell eröffnet. Im Rahmen eines Empfanges in den Räumlichkeiten der Handelskammer wiesen der slowenische Parlamentspräsident Dr. France Bučar und die slowenischen Botschafterin in Wien Dr. Katja Boh auf die Bedeutung des Konsulates für die slowenische Volksgruppe in Kärnten sowie für die Vertiefung der nachbarlichen Beziehungen zwischen dem neuen Staat Slowenien und Österreich, insbesondere dem Bundesland Kärnten, hin.

Zum Festakt, der auch ganz im Zeichen des ersten Jahrestages der Ausrufung der Souveränität Sloweniens stand, waren unter anderem Landeshauptmann Dr. Christof Zernatto, die österreichische Botschafterin in Ljubljana Dr. Jutta Stefan-Bastl, Diözesanbischof Dr. Egon Kapellari und andere bedeutende Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens Kärntens gekommen.

Der Bär ist los – SJK fordert Entschädigung

Die in den Karawanken besonders auf den Almen der Bauern von Zell/Sele weidenden Schafe sind schutzlos dem Bär ausgeliefert. Die Vertreter der Skupnost južnokoroških kmetov/ Gemeinschaft der Südkärntner Bauern, Marijan Olip aus Zell/Sele und Kammerrat Dipl. Ing. Stefan Domej fordern daher für die betroffenen Bauern Schadenersatz für alle bis zum herbstlichen Almabtrieb fehlenden Schafe. Ferner setzen sie sich für angemessenen Kostenersatz ein, denn bei den getöteten Tieren handelt es sich vielfach um trüchtige Zuchtschafe.

HEUTE IM SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Unabhängige Krško-Analyse: Slowenien stimmt endlich zu!

Die Republik Slowenien hat endlich der von Österreich und anderen Nachbarländern geforderten Erstellung einer unabhängigen Analyse über die Sicherheit des Atomkraftwerkes in Krško zugestimmt! Ministerpräsident Dr. Drnovšek informierte Bundeskanzler Dr. Vranitzky nunmehr, daß das

zuständige Ministerium für eine „ungestörte Arbeit der internationalen Expertenkommission auch an Ort und Stelle“ sorgen werde.

Wie bekannt, hatte sich Slowenien längere Zeit dagegen gewehrt, der internationalen Expertenkommission einen Augenschein im Kraftwerk selbst zu gewähren.

Umweltschutz kennt keine Grenzen

Slowenische Wasserbauer haben nach dem Hochwasser im Jahr 1966 in Kärnten Hilfe geleistet. Jetzt ist ein zehnköpfiges Kärnten Team vom Amt für Wasserwirtschaft Hermagor im südlichen Nachbarland, um bei der Behebung der Hochwasserschäden aus dem Jahr 1990 entlang der Savinja zu helfen. Konkret stellt das Land Kärnten für Arbeit und Know-How für die Errichtung einer Musterstrecke in naturnaher Bauweise – Lebendverbau – eine Million Schilling zur Verfügung. Damit soll auf einer Länge von rund 500 Metern eine Musterstrecke im natur- und landschaftsgerechten Hochwasserschutz errichtet werden.

Diese Strecke soll in weite-

rer Folge den slowenischen Wasserbauern als Vorbild für die weiteren notwendigen umfangreichen Schutzmaßnahmen am schwer beschädigten Flußlauf der Savinja dienen. Mit den Arbeiten wurde im April des heurigen Jahres begonnen, bis zum Herbst sollen sie abgeschlossen sein. Landesrat Schiller erinnerte bei einem Lokalaugenschein vergangene Woche in Ljubno an zwei weitere Projekte im Bereich Umweltschutzes, bei denen Kärnten bzw. Österreich mit der Republik Slowenien zusammenarbeitet. Es sind dies Maßnahmen zur SO₂-Reduktion beim Kraftwerk Šoštanj und die wissenschaftliche Erkundung bei der Trinkwassererschließung in den Karawanken.

Ceija Stojka, Romni aus der Gruppe der Lovara (Rom) hat eine ganz persönliche Beziehung zu ihren Liedern.

Trilaterale Konferenz in Klagenfurt

Vergangenen Montag fand auf Einladung von Landtagspräsidentin Susanne Kövari im Plenarsaal des Kärntner Landtages in Klagenfurt/Celovec eine Konferenz der Parlamentarier jener drei Regionen, die die Gründer der Arbeitsgemeinschaft Alpen-Adria waren. Die Abgeordneten aus Slowenien, Friaul-Julisch Venetien und Kärnten erörtern dabei in Form einer öffentlichen Landtags-sitzung gemeinsame Anliegen. Die Bedeutung der internationalen Zusammenarbeit zwischen Regionen, Ländern und Republiken wurde bei dieser Konferenz der legislativen Organe wieder verstärkt hervorgehoben.

Wertvolle Roma-Kassette

Erstmalig in Österreich wird die Musik eines Volkes dokumentiert und präsentiert, von dem die Öffentlichkeit sehr wenig weiß. Die Kultur der Roma (Zigeuner) ist vielfältig und faszinierend. Ein Ausdruck ihrer Kultur und Identität ist ihre Musik. Die auf einer Kassette präsentierte Musik unterscheidet sich wesentlich von den Klischeevorstellungen von „Zigeunermusik“. Es ist traditionelle Musik, die von Roma für Roma

gesungen oder gespielt wird, ganz verschiedenartig in Ausdruck und Gestaltung, jeweils den einzelnen in Österreich lebenden Romagruppen zugehörig (burgenländische Roma, Lovara, jugoslawische Roma).

Herausgeber sind das Institut für Volksmusikforschung und Österreichische Dialektautoren, die Kassette kann über ÖDA, Gumpendorferstr. 15/13, 1060 Wien, Tel. 586 12 49, bestellt werden.

V Celovcu odprt konzulat Republike Slovenije!

Na predvečer prve obletnice samostojnosti in suverenosti Slovenije je bil odprt tudi slovenski konzulat v Celovcu, Koldvorska cesta 22/2.

Ob tej priložnosti so pripravili sprejem v poslopiju Koroške trgovske zbornice, ki se ga je udeležilo nad 200 uglednih osebosti iz koroškega javnega in političnega življenja, od deželnega glavarja dr. Christofa Zernatta preko škofa dr. Egona Kapellarija do zastopnikov vseh pomembnih organizacij in institucij koroških Slovencev.

Goste je pozdravil častni konzul Karel Smolle, ki bo skupaj z vicekonzulom Milanom Jazbecem vodil konzulat, predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar ter veleposlanica Slovenije na Dunaju dr. Katja Boh pa sta poudarila velik pomen

konzulata za Slovenijo oz. za poglobitev sosedskih odnosov med novo državo in Koroško ter za razvijanje sodelovanja držav, dežel in regij v prostoru Alpe-Jadran.

Z avstrijske oz. koroške strani so otvoritev slovenskega konzulata v Celovcu pozdravili avstrijska veleposlanica v Ljubljani dr. Jutta Stefan-Bastl v imenu zunanjega ministra dr. Aloisa Mocka, deželni glavar Zernatto ter celovski župan Leopold Guggenberger.

V kulturnem programu so nastopili Ljubljanski oktet, instrumentalista Janja Kassl in Kristijan Filipič, absolventa slovenske glasbene šole na Koroškem, ter akademski slikar Lojze Logar, pogostitev pa so pripravila razna podjetja iz Slovenije.

Slika: W. Fritz

Lep uspeh naših ribičev v Tolminu!

Ponoven uspeh Kluba koroških ribičev: Jože in Janko Ottowitz ter Gregor Reichmann so v režiji ravnatelja Ivka Ferma na mednarodnem tekmovanju ribičev v Tolminu osvojili odlično tretje mesto. Tekmovanje je organizirala Ribiška družina Tolmin ob svoji 45-letnici, mesto na stopnički pa so koroški ribiči dosegli v tekmovanju v suhih disciplinah (Casting).

Jubileja tolminskih ribičev se je udeležil tudi podpredsednik slovenske vlade Viktor Žakelj, ki je ribiški družini Tolmin čestital k jubileju ter posebej izpostavil gojitev stikov s Slovenci na Koroškem. Za KKR pa ni časa za oddih: že v nedeljo je na sporedu tekmovanje na Bledu.

Tovarna Knecht praznovala 20. obletnico

Tovarna Knecht v Šmihelu nad Pliberkom je 20. obletnico svojega obstoja praznovala z otvoritvijo nove proizvodne hale ter s priključitvijo podjetja na železnico. Slovensnost so se udeležili številni deželni in občinski politiki, namestnik deželnega glavarja dr. Ambrozy pa je v svojem pozdravnem govoru dejal, da je podpora dežele tovarni Knecht v višini 15 milijonov šilingov (celotna investicija za halo in železniški priključek znaša 38 milijonov) le del načrta za krepitev gospodarstva na južnem Koroškem.

Projekt turističnega razvoja Pece je označil kot nalogo za prihodnost ter menil, da bi deželna vlada morala pravočasno sprejeti tozadavne odločitve in tako še letos omogočiti začetek izgradnje.

Zernattova želja za odnose s Slovenijo:

„Manj formalizma – več sosedstva!“

Koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto je na novinarski konferenci ob svoji prvi obletnici v funkciji koroškega deželnega glavarja zavzel stališče tudi do položaja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem ter do odnosov Koroške z novo državo Slovenijo.

Glede položaja in teženj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem je deželni glavar na vprašanje našega lista odgovoril, da se je vzdušje med večino in manjšino bistveno izboljšalo, pritrtil pa je tudi naši ugotovitvi, da obstajajo številna odprta vprašanja, katerih razrešitev je delno tudi v pristojnosti koroških oblasti oz. politikov.

V zvezi z zahtevo koroških Slovencev po deželnem zakonu za pospeševanje dvojezičnih javnih vrtcev na južnem Koroškem je dejal, da se koroška politika te zahteve zaveda, da pa ne gre za problematiko, ki bi imela absolutno prednost.

Glede vprašanja spremembe volilnega reda za deželnozborske volitve in s tem v zvezi političnega zastopstva manjšine v deželnem zboru pa je menil, da je možnih več modelov – od virilnega mandata preko modela prednostnih glasov do integracijskega modela s slovenskimi kandidati na listah večinskih strank. Za izgovor, da doslej v tem vprašanju ni napredka, pa se je poslužil argumenta, da za reševanje tega problema manjka usklajeno stališče koroških Slovencev, „saj večina manjšini ne želi vsiliti model, ki ga ta zavrača“.

V zvezi s predlogom deželnega šolskega sveta za imenovanje enojezičnega šolskega nadzornika za dvojezi-

čni okraj Velikovec pa je Zernatto, ki je hkrati predsednik tega sveta, dejal, da je na šolskem področju že tako dosežena najvišja stopnja objektivizacije. Da predlagani kandidat nima kvalifikacije iz slovenščine, ni argument, da ne bi mogel biti imenovan za to funkcijo, je dejal Zernatto.

Za odnose med Koroško in Slovenijo po tamkajšnji zamenjavi vlade pa je Zernatto dejal, da ni mogoče govoriti o kaki „ohladitvi“, obžaloval pa je, da se Slovenija sedaj obnaša preveč formalistično ter sosedstvu ne daje tistega poudarka, ki bi bil potreben, čeprav je Slovenija postala država, Koroška pa „le“ avstrijska zvezna dežela. Dejaj, da je novemu slovenskemu premieru Drnovšku takoj po njegovi izvolitvi predlagal čimprejše srečanje, da pa mu do pretekle srede ni bil sporočen kak tozadevni termin. Vabilo na slovesnost ob prvi obletnici slovenske samostojnosti in suverenosti v Ljubljani pa je dobil 24 ur pred praznjo, tako da se je ni mogel udeležiti. Glede uspehov v koroški politični sceni pa je v svoji bilanci ob prvi obletnici deželnega glavarstva posebej poudaril, da mu je uspelo znatno izboljšati politično klimo, kar dokazuje visok odstotek soglasno sprejetih sklepov tako v kolegiju deželne vlade kot tudi v koroškem deželnem zboru.

Alois Mock: „O ADP ne bo pogajanj!“

„Jugoslavije, ki je bila soprodpisnica Avstrijske državne pogodbe, ni več, zato tudi ni več partnerja pri državni pogodbi,“ je za Slovensko tiskovno agencijo dejal avstrijski zunanji minister Alois Mock (slika zgoraj). Na vprašanje, kdo naj bi zasedel mesto Beograda v avstrijski državni pogodbi, pa je odgovoril, da se po mednarodnem pravu samo nekatere meddržavne pogodbe avtomatsko prenašajo na države naslednice, o ostalih pa se države pogajajo na novo.

Potem ko je Avstrija priznala neodvisnost Slovenije in Hrvaške, sta se skupini strokovnjakov iz Slovenije in Avstrije dogovorili, da bodo nekatere meddržavne pogodbe še vedno veljavne, druge pa bodo veljale le določen čas, nato pa bi se dogovorili o morebitnih spremembah. Poleg teh so še pogodbe, o katerih ne bo pogajanj. Avstrijska državna pogodba sodi, kot je dejal avstrijski zunanji minister, v tretjo kategorijo...

Na vprašanje, ali bi se morali o nasledstvu iz ADP pogajati v okviru mirovne konference o Jugoslaviji, je vodja avstrijske diplomacije odgovoril, da konferenca o Jugoslaviji daje smernice, neposredno zainteresirani pa naj se dogovorijo za pravila. Glede vprašanja, kdo je lahko partner pri vprašanih ADP, pa je odgovoril, da ADP zadeva države, ki so obstajale v času njenega nastajanja.

Po Mockovem mnenju naj bi države v medsebojnih odnosih reševale zlasti praktična vprašanja. „Tisti, ki menijo, da je mogoče dobre odnose med državami vsilili z neko pogodbo, bodo zgubili,“ je poudaril Mock.

O varstvu manjšin je avstrijski zunanji minister dejal, da je v novi Evropi pomembno, da se to vprašanje rešuje po enakih načelih, ne glede na to, ali gre za nemško, slovensko, talijansko, madžarsko ali kakšno drugo manjšino. „Če se bo izkazalo, da je v Sloveniji večje število nemško govoreče manjšine, ki je ohranila posebno kulturno identiteto, bi morala tudi ta manjšina uživati enake pravice. Slovenija in Avstrija o tem vprašanju občasno izmenjujeta mnenja,“ je dejal Mock.

Milan Kučan ob prvi obletnici samostojne in neodvisne Slovenije

„Uresničili smo sanje mnogih rodov Slovencev“

„V preteklem letu smo dosegli cilje, ki smo si jih zastavili s plebiscitom in uresničili smo sanje mnogih rodov Slovencev. Bili smo sami in s prijatelji, ki se niso ustrašili in nas niso zatajili. Zato smo jim dolžni vso zahvalo in iskreno spoštovanje.“

S temi besedami je preteklo sredo zvečer predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan pozdravil tisoče na osrednji slovesnosti na Trgu republike ob prvi obletnici razglasitve neodvisnosti in samostojnosti Slovenije. „Prav smo brali znamenja časa,“ je dejal Kučan in dodal, da je bil to čas visoke narodne enotnosti, kakršno iz slovenske neprijazne preteklosti komaj poznamo.

V nadaljevanju je Kučan izrazil upanje, da se je, ne glede na trenutna strankarska spopadanja, značaj slovenskega naroda dokončno spremenil in dozorel, kajti po Kučanovem mnenju je že čas, „da se naučimo živeti drug z drugim.“

Predsednik Kučan je nadalje poudaril, da je pravi zmagovalac in nosilec mednarodnega priznanja Slovenije slovensko ljudstvo, državljani Slovenije, ki so se složno uprli napadalcu in poskusu nasilne preprečitve svoje demokratične odločitve, ki so trdno verjeli v svojo pravico ter zaupali mednarodni skupnosti, da ne bo križem rok gledala teptanja načel, na katerih narod gradi mirno in blaginji ljudi namenjeno prihodnost. Po Kučanovih besedah takega naroda ni mogoče pokoriti.

Milan Kučan je med drugim dejal, da je pred letom dni slovenski narod ustvaril razmere za enakopravno in tvorno sodelovanje s sosedi in z vsemi drugimi narodi ter prevzel odgovornost za skupen mir in varnost. Skupni napredek v Evropi pa bo mogoč le, če bodo vsakemu narodu in v vsaki državi zagotovljene človekove pravice in svoboda posameznika kot izraz in potrditev narodove svobode.

Na slovesnosti ob dnevu državnosti je predsednik Kučan poudaril, da danes, tik pred podpisom pariškega dokumenta o novi Evropi, Slovenija hoče in zmora spoštovati vse dolžnosti, ki jih ji kot suvereni državi nalaga mednarodna ureditev, in da enake pravice, ki jih terjata zase, priznava tudi vsem drugim. Meje vseh držav so po Kučanovem mnenju nedotakljive in za take šteje Slovenija tudi svoje, zato

upravičeno pričakuje, da nobena sosedna ne bo oporekala dokončnosti slovenskih meja in tudi ne enakopravnosti in varnosti slovenskih narodnih manjšin zunaj njih.

Ob koncu je predsednik Kučan dejal, da so v temelje slovenske države vgrajena dolga leta trdega dela, iskanj in konfrontacij, ki so Slovenijo približala Evropi in jo z njo gospodarsko, miselno, informacijsko, tehnološko, komunikacijsko in civilizacijsko spet povezala. „Zdaj pa nas čaka še zadnji korak, da se v takšni Evropi, ki nas je v zadnjih desetletjih v razvoju in demokraciji prehitela, naučimo znova živeti.“

Osrednje prireditve, ki je trajala eno uro in so jo preko radia in televizije spremljali državljani po vsej Sloveniji, so se poleg poslancev slovenske skupščine udeležili častni povabljeni iz diplomatskih in konzularnih predstavništva v Ljubljani in na Dunaju, ključne politične osebnosti sosednjih držav ter predstavniki zamejskih Slovencev, med njimi predsednika ZSO in NSKS, dr. Marjan Sturm in dr. Matevž Grilc.

Ob dnevu državnosti je predsedstvo Slovenije sklenilo podeliti z zakonom uvedeno odlikovanje „Častni znak svobode Republike Slovenije“ prvim odlikovancem. Najvišjo stopnjo tega odlikovanja, zlati častni znak, je predsedstvo za izjemne zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti republike Slovenije podelilo Teritorialni obrambi in policiji RS ter posameznikom Igorju Bavčarju, dr. Francetu Bučarju, dr. Janezu Drnovšku, Janezu Janši, Jelku Kacinu, Lojzetu Peterletu in dr. Dimitriju Ruplu.

S posebnim ukazom je predsedstvo za zasluge in osebni prispevek k mednarodnemu priznanju odlikovalo z zlatim častnim znakom svobode RS zunanje ministre Italije – Giannija De Michelisa, Avstrije – dr. Aloisa Mocka in donedavnega zunanjega ministra Nemčije, Hansa Dietricha Genscherja.

Podobnik novi predsednik

Novi predsednik Slovenske ljudske stranke je Marjan Podobnik, ki je doslej opravljal funkcijo poslujočega predsednika. Tako so sklenili delegati ob koncu 3. kongresa SLS v soboto v Ljubljani. Izvolili so tudi pet podpredsednikov in izvršilni odbor stranke ter sprejeli njen statut in več resolucij.

OB 50. OBLETNICI IZSELITVE IN V SPOMIN DOMNOVI ČETI

XIII. pohod na Komelj in spominska svečanost

v nedeljo, 19. julija 1992

Za pohodnike bosta na voljo dve poti, in sicer:

1. za tiste, ki radi in lahko grejo peš, je zborna mesto pri tovarišu Janku Apovniku na Borovju štev. 32 (Woroujach bei Bleiburg). Apovnikova hiša je ob cesti, ki vodi iz Pliberka proti mejnemu prehodu Holmec, 2 km pred mejo na razpotju Šmarjeta.

Odhod od Apovnika bo ob 10. uri preko Šmarjete do spomenika padlim partizanom na Komlju. Pot je dolga 7 km v eno smer.

2. Za ostale je do 11.30 ure zborna mesto pri gostilni Pistotnik na Komlju. Pot je dolga 3 km. Odhod od Pistotnika je ob 11.45 uri.

Ob 13.00 uri je zborna mesto pri spomeniku, nakar bo spominska svečanost. Po svečanosti bo pri Štibarju sv. maša, nato družabno srečanje.

Podhodnike opozarjamo, da se za pohod primerno oblečejo in obujejo.

Pohod in spominska svečanost bosta ob vsakem vremenu!!

Za malico in pijačo bo poskrbljeno!
Zveza koroških partizanov,
področni odbor Pliberk
SPD Edinost v Pliberku
Zveza slovenskih izseljencev

Pogrešanega ameriškega vojaka ni

WASHINGTON. (STA, dpa) – Preiskovalna skupina, ki je v mestu Pečora pod Uralom iskala pogrešanega ameriškega vojaka, se je brez uspeha vrnila v Moskvo, je povedal predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Richard Boucher.

Po nepotrjenih vesteh naj bi bil ta vojak še pred 18 meseci v enem izmed taborišč za ujetnike na področju Urala, kot je iz nekega pisma izvedel ruski general Dimitrij Volkogonov. Volkogonov in bivši ameriški veleposlanik Malcom Toon skupaj vodita komisijo, ki naj bi razjasnila usodo pogrešanih ameriških vojakov iz druge svetovne, korejske in vietnamske vojne.

Ruski predsednik Boris Jelcin je ob svojem nedavnem srečanju z Georgom Bushom v Ameriki povzročil veliko razburjenje, ko je izjavil, da so ameriške vojake, ki so jih ujeli v času vietnamske vojne, pripeljali v SZ in da morda kdo izmed njih še živi.

782 žrtev

WIESBADEN. (STA, dpa). Število umrlih zaradi uživanja mamil v Nemčiji še vedno narašča, saj je v preteklih petih mesecih umrlo že 782 ljudi.

V istem časovnem obdobju lani je bilo zabeleženih 662 žrtev prekomernega uživanja mamil, je danes sporočila zvezna kriminalna služba v Wiesbadnu.

Nova valuta v BiH

SARAJEVO. (STA) – Predsednik vlade BiH Jure Pelivan je potrdil, da tiskanje nove denarne enote v BiH – bosansko-hercegovaškega dinarja že poteka. Po koncu agresije in v ustreznih gospodarskih razmerah bodo v BiH pripravili stalno in trdno valuto, tedaj pa bo mogoča tudi sprememba njenega imena.

Viceguverner narodne banke BiH je povedal, da bodo za zdaj jugoslovanski dinar z bosansko-hercegovaškim menjali v razmerju 1:1, tečaj bosansko-hercegovaškega dinarja v odnosu do nemške marke pa bo enak tečaju jugoslovanskega dinarja.

Rio: Mladina nezadovoljna

Mladina je nezadovoljna z delom svetovnega kongresa o zaščiti okolja v Rio de Janeiru, so sporočili udeleženci Mladinskega foruma, ki je organiziran v okviru svetovnega kongresa. Kongres bi se moral bolj posvetiti temu, kako preprečiti revščino na eni in višek dobrin na drugi strani, je dejal Danny Kennedy iz Avstralije.

Tudi drugi udeleženci so kritizirali svetovni kongres v Rio, češ da se premalo ukvarja s „hudičevim krogom obtožb, militarizma in finančnih interesov.“

OBZORNIK

20 milijard dolarjev vojne škode na Hrvaškem

ZAGREB. (STA, Hina) – Skupna škoda, ki je nastala v vojni na Hrvaškem, znaša okoli 20 milijard ameriških dolarjev, znesek pa ni dokončen, saj za nekatera zasedena območja še ni podatkov, je na današnjem srečanju z delegacijo Svetovne banke povedal hrvaški minister za obnovo Slavko Degoricija.

Minister je poudaril, da je Hrvaška že izdelala program obnove in sprejela zakon o njenem financiranju ter

zakon o ustanovitvi hrvaške kreditne banke za obnovo. Degoricija je dodal, da je Hrvaška že zaprosila za pomoč vlade številnih držav po svetu.

Predstavniki Svetovne banke so zatrdili, da je Evropska skupnost (oziroma njen program Phare) pripravljena nuditi strokovno in tehnično pomoč, za Hrvaško pa pripravljajo tudi posojila za obnovo.

Italija je dobila 51. vlado

RIM. Skoraj tri mesece po parlamentarnih volitvah je Italija vendarle dobila novo vlado, ki jo je sestavil socialist Giuliano Amato.

Velika novost v 51. italijanski vladi je, da jo sestavlja le 24 ministrov, to je 8 manj kot prejšnjo Andreottijevo. Na skoraj vseh ključnih ministrskih položajih bodo novi ministri. Med temi sta novi

zunanj minister krščanski demokrat Vinzenz Scotti ter minister za zunanjo trgovino, nekdanji podtajnik v zunanjem ministrstvu Claudio Vitalone.

V novi vladi ni več dveh ključnih osebnosti prejšnje, kajti Giulia Andreottija in Giannija de Michelisa ni na seznamu novih ministrov.

Bush za zdaj ne bo poslal oboroženih sil na Haiti

CAMP DAVID. (STA, dpa). Ameriški predsednik Bush za zdaj še ne bo poslal ameriških oboroženih sil na Haiti, da bi tako lani strmo glavljenemu predsedniku Jeanu-Bertrandu Aristidu ponovno omogočil vrnitev na oblast, je pojasnil na novinar-

ski konferenci v Camp Davidu.

Bush je izrazil zaskrbljenost nad dejstvom, da so na Haitiju odpravili demokracijo prav v času, ko se je po vsem svetu razvilo močno demokratično gibanje.

Švedska zaskrbljena zaradi ruskih enot v Pribaltiku

STOCKHOLM. (STA, dpa) – Švedski premier Carl Bildt in zunanja ministrica Margaretha av Ugglas bosta julija odpotovala v novoustanovljene baltiške države, s katerimi se želita pogovoriti o usodi tam nameščenih ruskih vojaških enot, se je zvedelo v

vladnih krogih v Stockholmu.

Bildt je prevzel pobudo za sestanek s predstavniki vlad baltiških držav v Rigi. Švedska vlada meni, da je nadaljnja navzočnost ruskih vojaških enot v Pribaltiku grožnja za stabilnost na tem območju.

V Medjugorju le še redki verniki

MEDJUGORJE. (STA). – Devica Marija se v znanem romarskem kraju Medjugorju kljub vojni še vedno prikazuje redkim vernikom. „Devica Marija je žalostna in čuti veliko bolečino v prsih zaradi vojne v BiH. Ne obtožuje nikogar, niti Slobodana Miloševića ne, vsem pa svetuje, naj kar največ molijo,“ je za tržaški „Piccolo“ povedala 27-letna Vicka Ivanović, ena od šestih mladih ljudi, ki se jim je Marija prvič prikazala pred enajstimi leti.

Pred vojno je v Medjugorje vsak dan prihajalo na tisoče

vernikov iz vsega sveta in čakalo, da se bo šestim mladim vsak dan ob 18.40 prikazala Marija na nekem hribu blizu cerkve.

Danes v ta romarski kraj v srcu Hercegovine zaide dnevno le še po kakšnih ducat vernikov. Medjugorje, ki je le nekaj kilometrov oddaljeno od krajev, kjer potekajo spopadi med Hrvati in Srbi, so pred nekaj tedni bombardirali, nekaj hiš je bilo pri tem poškodovanih. Od tedaj je romarsko mesto obdano z „obrambnim kordonom“ protizračnih baterij protisrbskih enot.

Ljubezen, mati, zemlja

Krstna predstava Materinske ljubezni II v izvedbi koreografskega teatra Ikraus Zdravka Haderlapa je globok poseg v rudimentarno doživljanje podzvestnega odnosa med človekom in stvarnico zemljo v vsem grotesknem sobivanju. S koreografijo, sceno, odlično izvedbo vseh treh izvajalcev, podprto z vzburljivo glasbo in kustumografijo je avtorju uspelo predstaviti zverženo podobo človekovega ravnanja, hlepenja, masohističnega uničevanja, perversnosti nad seboj in zemljo. Ta ima v določenih razmerjih podobo matere, prelivanje ene v drugo, spajanje, rojevanje, trganje vezi in ponovno stapljanje pa je neprekinjen krog.

Človek je slabši od najbolj zverinske živali. Njegova ambivalentnost v odnosu do okolja je uničujoča, nepredvidljiva, zastrašujoča. Po drugi strani pa se v svojem podzvestnem strahu oprije zadnje življenjske bilke, v tem gre tako daleč, da uničuje vse: živalstvo, rastlinstvo in samega sebe. Do popolnosti. V mrtvo zemljo potem histerično zasajuje papirnate rože, na nagrobnikih išče besedo Upanje in ko je uničil vse, kliče: Pomagajte, ni tu nikogar?

Avtor predstave je s plesalci Mario Konrad, Karin Kreutzer in Erichom Pacherm ustvaril pretresljivo predstavo, ki jo v globlji vsebini kaj lahko prenašamo na medsebojne in medskupinske odnose. Uboj nerojenega otroka je lahko zartje ideje, zatiranje svobode človeka, brutalno suvanje in ubijanje zemlje je uničevanje narodo-

vega telesa, perversno samozadovoljevanje so naši vsakdanji spori, nenormalno in nemoralno onaniranje v politiki, drsenje po noževi rezini jahanje na njegovi konici.

Izpovednost Zdravkove koreografije je univerzalna. V njej lahko najdemo prav vse, v projekciji glede na gledalčevo občutljivost. Nehote ga napolni z morečim občutjem, noge postanejo težke. Pa vendar, v predstavi lahko vidimo tudi optimizem. Človek je preko ljubezni z zemljo tako usodno in neodvezljivo povezan, da mu ni druge rešitve kot vračanje. To pa ga spet uvršča v stalen krog in mu vrača življenje.

Pri nastajanju predstave so sodelovali še Hermann Grubelnik, scenografija, Beatrix Uneg, kostumi, Ernst Hubmann, luč, Karoline Wedenig, ton in Heino Fischer, retorika.

Jože Rovšek

Karin Kreutzer v „Materinski ljubezni II“

Predstavitev glasbenih instrumentov

V Modestovem domu v Celovcu je slovenska glasbena šola organizirala predstavitev nekaterih instrumentov, za katere je zelo malo prijav ali pa jih sploh še ne poučujejo. Glavni namen predstavitve, kot je poudaril predsednik Urh Kassl, je bil, da se učenci Orffovega instrumentarija, ki se že učijo v glasbeni šoli, in drugi zainteresirani spoznajo z manj znanimi instrumenti.

Z besedo in glasbo je bilo predstavljenih devet instrumentov. Zaradi odsotnosti učiteljev violine, je to na kratko predstavil pedagoški vodja prof. Lovro Sodja, avtor zamisli o predstavitvi, ki je sicer predstavil tudi vsakega učitelja in učenca posebej. V grobem je tudi opisal sestav posameznih skupin simfoničnega orkestra.

Na violino je slovensko narodno zaigrala Simona Hartman. Citre je predstavila Cita Galič, ki je na tem področju ena vodilnih v Sloveniji. Izdala je tudi učbenik in poučuje citre in nauk o glasbi v Podjuni in v Celovcu. Na citre je solo zaigrala Andreja Ogris, Webrovo Pesem gondolierja pa sta zaigrali skupno s flavtistko Danielo Pečnik. Uspešna glasbena kombinacija.

Kitaro je zelo izčrpno predstavil prof. Andrej Grafenauer, diplomant Visoke šole za glasbo v Gradcu, ki sicer poučuje v Rožu in na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani. Sam je tudi zaigral skladbo, ki se sicer zahteva v četrtem razredu pouka kitare. Violončelo, katerega na glasbeni šoli še ne poučujejo, je zelo dobro predstavil študent celovškega konzervatorija, učenec prof. Miloša Mlejnika, Knut Weber. Ob spremljavi pianistke Anne Ronai je zelo temperamentno zaigral Brahmsovo Sonato v e-molu, I. stavek.

Trobila (trobento, bariton in pozavno) je zelo nazorno in preprosto predstavil mladi koroški glasbenik Franci Ogris. V Ljubljani je na Srednji glasbeni šoli doštudiral vse tri omenjene instrumente. Na trobento in bariton je zaigral Schubertovo in Bach-Gounojeva Ave Mario.

Kot zadnji je prof. Slavko Goričar, prvi klarinetist simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije in profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani, predstavil klarinet in saksofon. Marsikaj zanimivega smo zvedeli o nastanku in razvoju obeh instrumentov. Na saksofon je zaigrala njegova učenka Natalija Pinter, na klarinet pa je ob spremljavi pianistke Gite Mally (poučuje na Radišah in na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani) zaigral drugi stavek Mozartovega koncerta v a-duru.

Glasbena šola vabi vse mlade Korošce, da se jeseni vpišejo tudi na te manj poznane instrumente, ki so zelo primerni za igranje v ansamblih in orkestru. L.S.

Vsi nagajenci koroškega deželnega tekmovanja ter njihovi učitelji in korepetitorji so se na zaključnem letnem koncertu glasbene šole v Železni Kapli predstavili navdušeni publiki.

Vse slike: Franci Rulitz

Izredno uspel letni koncert vseh oddelkov glasbene šole

Po vrsti javnih nastopov je bil v četrtek, 25. junija, v farni dvorani v Železni Kapli zaključni letni koncert učencev iz vseh oddelkov glasbene šole. Koncert je glasbena šola v sodelovanju s SPD „Žarja“ in SPD „Valentin Polanšek“ prvič priredila v Železni Kapli.

Razloga za ta koncert sta bila vsaj dva: doslej so bili letni koncerti šole že v vseh večjih krajih južne Koroške, v Železni Kapli pa slovenska glasbena šola še nima svojega oddelka.

Nastopilo je preko 40 učencev glasbene šole, od pripravnice do osmega razreda, na vseh instrumentih, ki jih poučujejo v glasbeni šoli, razen na diatonični harmoniki, klarinetu in orglah, kakor je v svojem pozdravu omenil predsednik glasbene šole Urh Kassl. Kljub mnogim poslanim vabilom sta se koncerta udeležila le predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Gustav Brunnik in kapelski župnik Poldej Zunder. Polna farna dvorana je potrdila zanimanje staršev in domačinov iz Železne Kaple za mlade koroške glasbenike, snemanje slovenskega oddelka televizije ORF pa je pokazalo pravilno usmeritev vodstva ORF. No, in mladi slovenski glasbeniki, ki so v

Železno Kaplo prišli iz vseh oddelkov od Vogrč v Podjuni, preko Celovca in Gur, do Šentjakoba v Rožu, niso razočarali. Nasprotno, marsikoga je presenetilo nekaj letos nastalih ansamblov.

Žal je klavir „flügel“ ponovno potrdil, da imajo slovenska prosvetna društva, razen redkih izjem, zelo slabe in iztrošene instrumente, vendar tudi ta ugotovitev, ki pa je mladim pianistom preprečila boljšo izvedbo, občinstva ni mogla odvrti od navdušenega ploskanja, ki se je stopnjevalo od točke do točke. Pričakovali smo dobre izvedbe letošnjih nagajencev deželnega tekmovanja v Celovcu, zato so violinista Smilja Pörtsch in Marjan Krištof, flavtistki Nadja Merkač in Vidica Sodja, harmonikaš Marko Kassl ter saksofonista Samo Wakounig in Angelika Polesnig s svojo igro potrdili visoke nagrade na deželnem tekmovanju. Nismo pa pričakovali odličnega dua violin

Elizabete Kontschitsch in Magde Zidej (obe 2. razred pri prof. Čepinu) in še manj že zelo homogenega kvarteta trobent (T. Pichler, B. Povše, M. Wieser, F. Ogris), katerega je v zelo kratkem času uspel sestaviti domačin, trobilec in akademski slikar Franci Ogris iz Stranj pri Bilčovsu.

Majhne skupine, kot npr. dvoje citer-kitara, duo prečnih flavt, duo flavta-citre in duo violin (odlična Maja Sticker in Marjan Krištof), so stopnjevale navdušenje občinstva, ki si je dalo duška ob prvem nastopu ansambla šestih violin (trije iz Podjune in trije iz Celovca). Pod vodstvom svojega mentorja prof. Branka Čepina so zaigrali Händlov Menuett in štiri skladbe za mlade violiniste. Že sam izbor skladb je pokazal dober pedagoški pristop učitelja, ki je znal mlade violi-

niste (in starše, ki jih vozijo) navdušiti, da so zvesto sledili njegovi roki. Upam, da bodo ostali skupaj in da se jim bodo v jeseni pridružili še violinisti iz Roža ter da bo tako nastal skupen godalni ansambel glasbene šole.

Za zaključek sporeda so trije zborovodje, učenci zborovodske šole (mentor prof. Fabjan Matevž) dirigirali priložnostnemu zboru glasbene šole. Tudi pri tem glasbena šola opravlja pomembno poslanstvo.

Po koncertu sta predsednik Urh Kassl in pedagoški vodja prof. Lovro Sodja podelila diplome, knjige in glasbene kasete (darilo Mohorjeve) vsem šestnajstim nagajencem letošnjega koroškega deželnega tekmovanja.

L. S.

Andreja Ogris na citri.

Učenka Danijela Pečnik z učiteljem prof. Lovrom Sodjo.

Prisilni upravitelj za Ljubljano?

Slovenska prestolnica se je zaradi nesposobnosti mestnih oblastnikov znašala v položaju, da bo za normalno delovanje morala dobiti prisilnega upravitelja. Znašla se je v popolni blokadi. Predsednik mestne skupščine Jože Strgar in predsednik vlade Marjan Vidmar se nočeta umakniti, na legalen način pa ju zaradi vzvodov, ki jih imata v rokah, ni mogoče zamenjati. Oba predstavljata svojevrstno izjemo znanega Petrovega načela, da vsak doseže svojo stopnjo nesposobnosti, saj sta jih prekočila kar nekaj. Ljubljanci pa se lahko le jezijo in ugibajo, kakšne cvetke bodo spet priletele iz magistrata.

Predvolilna bitka za RTV

* Minuli teden je odstopil generalni direktor RTV Slovenija Janez Jerovšek in to utemeljil, češ da ponovno oživljajo sile, ki niso prispevale k parlamentarni demokraciji. Ob tem pa nekateri opazovalci ocenjujejo, da gre v resnici za neuspeh politično dirigiranega modela RTV, ki ga je poosebljal sam Jerovšek.

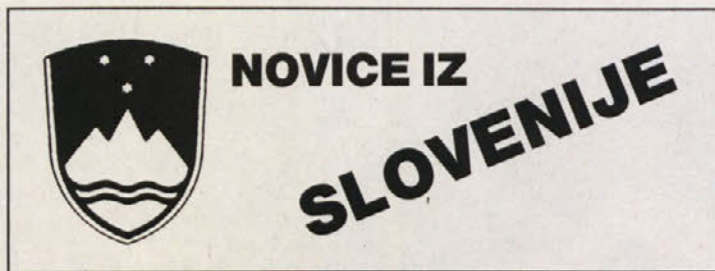
Peterletova državna lojalnost

Bivši slovenski premier Lojze Peterle je med nedavnim obiskom na Dunaju novinarjem med drugim izrazil prepričanje, da bo nova slovenska vlada pod vodstvom dr. Janeza Drnovške zašla v velike težave, saj je gospodarska politika katastrofalna. Peterle trdi, da naj bi Drnovškova vlada povišala inflacijo s 5,1 na 6,3 odstotka mesečno, trend pa še narašča, povečala naj bi proračunske izdatke, po Peterletovem mnenju pa dr. Drnovšek vodi podobno gospodarsko politiko kot bivši jugoslovanski premier Ante Marković.

Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je ob Peterletovih izjavah dejal, da je ta po neuspehu svojega predsednikovanja v svoji strankarski gorečnosti zavrgel temeljna načela državljanske in državne lojalnosti. Od izjave pred mednarodnim občinstvom na Bledu, ko je tujcem svetoval, naj ne vlagajo v Slovenijo, do protislovenske kampanje na Dunaju, Peterle in opozicija vodita politiko, ki ni opozicionalna do vlade, ampak do Slovenije.

„Razdiralno politiko opozicije sem lahko opazoval pri nekaterih svojih stikih v tujini. Pri tem sem ugotovil, da tujina Peterletovo delovanje proti lastni državi sprejema z začudenjem in nezaupanjem,“ je poudaril slovenski zunanji minister.

Slovenski premier dr. Janez Drnovšek pa je v zvezi s Peterletovimi izjavami dejal, da gre očitno za poskus, da bi s popolno očrnitvijo nove slovenske vlade opozicija čim-

Sodobna gimnazija za italijansko manjšino

Predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan je v Portorožu odprl novo stavbo naravoslovne gimnazije z italijanskim učnim jezikom, z uradnim imenom „Ginnasio Antonio Sema Piran“. Nanjo so pripadniki italijanske narodnosti lahko upravičeno ponosni, saj gre za eno lepših srednjih šol v Sloveniji.

Pouk v tej šoli (obiskuje jo 61 učencev iz treh obalnih občin, nekaj se jih vozi tudi iz hrvaške Istre) so začeli že marca, vendar so s slovesno otvoritvijo počakali, dokler niso uredili tudi šolske okolice. Po februarjskih cenah je naložba znašala okoli 60 milijonov tolarjev; od teh je več kot 9/10 prispeval republiški proračun, manjši delež pa je dala piranska občina. Okrog 75 milijonov lir sta za nakup šolske opreme podarila trža-

ški sindikat CGIL in Ljudska univerza. Šola meri 900 kvadratnih metrov, ima 5 specializiranih učilnic (najbolj ponosni so na popolnoma opremljeno učilnico z računalniki), trim kabinet, knjižnico.

Ravnateljica Daniela Paliaga-Jankovič je povedala, da se je vsem (učencem, učiteljem in staršem) odvalil kamen od srca, ko so se preselili iz povsem neprimernih piranskih prostorov.

Šolo so ustanovili l. 1946, v poznih 60. letih so jo namerali zapreti, saj sta jo obiskovali le še dve dijakinji. Ko pa so začeli na šolo zahajati učenci iz bujske občine, je število dijakov iz leta v leto naraščalo. Zadnja leta, zlasti po zaprtju slovenske gimnazije v Piranu, so začeli opazati, da se vanjo vpisujejo tudi učenci slovenske in drugih narodnosti. Razlogov je več, meni ravnateljica gimnazije.

Tudi slovenski otroci vse bolj obvladajo italijanski jezik, vse manj je predsodkov, mnogi pa računajo, da bodo tako lažje nadaljevali študij v Italiji ali našli ustreznejšo zaposlitev. Zato so morali leta 1986 uvesti sprejemne izpite iz italijanščine in matematike, da bi omejili vpis.

Spričo bogate šolske tradicije v Piranu (stare listine pričajo, da je bila tu javna šola že l. 1290) in te nove pridobitve manjšine občani upajo, da bodo v republiških organih bolj prisluhnili občinskim zahtevam in željam, da bi čimprej spet obudili še slovensko gimnazijo – z nekakšno umetniško usmeritvijo.

B. Š.

V Sarajevu ubit novinar „Mladine“

Grozljiva vojna v Bosni in Hercegovini je terjala življenje slovenskega novinarja. V Sarajevu je po granatnem napadu med prevozom v bolnišnico podlegel ranam Ivo Štandeker, urednik revije „Mladina“. 31-letni novinar je poročal tako o vojni v Sloveniji, na Hrvaškem in slednje v Bosni, pred vstopom v novinarstvo pa je bil prevajalec iz nemščine. Med drugim je prevajal Hegla, Habermassa in Handkeja.

Ponarejeni tolarji

Precej pozornosti pa je zbudilo tudi odkritje velikih količin ponarejenih 1000-tolarskih bankovcev. V obtoku so jih zaenkrat odkrili približno 1000, v nekem zagrebškem stanovanju pa v skupni vrednosti skoraj 2 milijona nemških mark. Vse to je sprožilo tudi ugibanja, ali ne gre za načrtni vdor v slovenski denarni sistem.

Neugodne razmere v slovenskem gospodarstvu

Slovenska vlada je obravnavala oceno gospodarskega in socialnega razvoja Slovenije v minulem letu. Gospodarske krize se pogloblja že štiri leta, lani pa se je na primer domači bruto proizvod zmanjšal za 15 odstotkov. Po nekaterih ocenah je obseg industrijske proizvodnje zdrknil na raven iz leta 1974. Lani so imeli največ težav storitveni sektorji, letos pa je prav na tem področju zaznati najhitrejšo normaliziranje.

Izrazito velik problem je

bila lani izguba južnih trgov, zmanjšal pa se je tudi obseg menjave z drugimi državami. Kljub temu pa je Slovenija dosegla trgovinski presežek, tako da so se devizne rezerve povečale in konec maja znašale 720 milijonov dolarjev. Ob tem je vlada minuli teden sprejela tudi novo, za 7,4 odstotke zmanjšano osnovo za obračun junijskih plač, kar naj bi imelo, v nasprotju z nedavnim in precej kritiziranim zvišanjem plač v družbenih dejavnostih, deflacijski učinek.

Slovenija želi čimprej v ES

Slovenija pospešeno uvaja vse elemente odprtega tržnega gospodarstva z upoštevanjem načel Evropske skupnosti. Ker želi pospešiti integracijo v ES, je slovenska diplomacija zaprosila predsednike vlad in zunanje ministre dvanajsterice, ki so se zbrali v Lizboni, da jo pri tem podprejo.

„Slovensko demokracijo smo utemeljevali s kulturo,“ je zapisano v pismu, ki so ga podpisali predsednik predsedstva Milan Kučan, predsednik vlade dr. Janez Drnovšek in zunanji minister dr. Dimitrij Rupel. Opozorili so, da je bila kultura in zemljepisna lega Slovenije vedno vezana na Evropo ter njeno politično in kulturno življenje.

Po Mislinjski dolini

Vodnik po Mislinjski dolini je nazoren primerek izredno kakovostne vsebinske in oblikovne dodelanosti, kar je nedvomno skupen dosežek vseh sodelujočih. Najprej to seveda velja za pisca: slovenistko Karlo in zgodovinarja Staneta Berzelaka, ki pa sta imela ustrezno oporo še pri drugih članih uredniškega odbora ter pri svetovalcu akademiku dr. Ivanu Gamsu in pri založniku Niku Kolarju in izдатelju Izvršnemu svetu občine Slovenj Gradec. Srečne okoliščine se nadaljujejo z izbiro oblikovalca knjige Studia Breg iz Ljubljane in njegovih vrhunskih posnetkov krajev, narave, ljudi in ustvarjalnosti njihovih rok.

Avtorja sta se pri pisanju vodnika dosledno odločila na čimmanjšem prostoru povedati čimveč – morda ponekod tudi v škodo še celovitejše predstavitve posameznih krajev. Besedilo je sicer vseskozi privlačno in polno najpomembnejših podatkov. Med njimi je skoraj povsod še kakšen drobec, ki poveča zanimivost opisa in s tem kraja. Gradivo je razporejeno v smotrnem zaporedju od Hude luknje po dolini Pake preko Mislinje do središča doline Slovenj Gradca in sotočja Mislinje z Mežo. Dolinski in gorski svet doživljamo s prepričljivo močjo besede in barvne slike. KO zvemo krajevne podatke v kateremkoli od devetih vsebinskih sklopov, se lahko tako peš, s kolesom ali z avtom podamo še do bližnjih ali oddaljenejših dodatnih točk.

Vsi posamezni sklopi so obdelani na zgodovinske, krajinske, narodopisne (te še s posebnim posluhom) in kul-

turne značilnosti. Razumljivo je, da je največ pozornosti namenjene Slovenj Gradcu s Starim trgom. Vendar tudi drugi kraji niso prikrajšani in v knjigi zaživijo z vso svojo pristnostjo.

Seveda pa vodnik z vso svojo privlačnostjo zbuja še celo vrsto vedoželjnosti in želja kot naprimer: od kod se je vzel grb na naslovnici in koliko jih Slovenj Gradec sploh ima, kje je ohranjen ali shranjen znamenit oglat slovenjegraški pečat? Pogrešam omembo šole že pri osnovnih podatkih, če jo kraj ima, in potem seveda še (npr. pri Mislinji), da je prav šola zbirališče narodopisnega bogastva.

Pogrešam Trstenjakovo spominsko ploščo na starotški cerkvi, Wolfovo spominsko zbirko v njegovi rojstni hiši – glasbeni šoli – morda je v njej le zametek Wolfovega muzeja. Gradovi oz. njihove razvaline na zemljevidu niso označeni. Pojasnilo znakov bi moralo biti kje na začetku bolj pri roki. Ob Tisnikarjevi izjavi o Slovenj Gradcu bi lahko brali še tisto Vorančev, da je to ...prelep kraj in ničudno, da je to najstarejše mesto na Slovenskem.... Vodnik nas ne obremenjuje s skrbjo za ohranitev življenjskega okolja, že kar močno prizadetega zlasti v gozdovih, ki so sicer še vedno največje naravno bogastvo Mislinjske doline.

Vendar vse to ne zmanjšuje velike vrednosti in pomena te v vsakem pogledu prelepe knjige – lahko bi ju le malo povečalo, če ali bolje, ko bodo njeni ustvarjalci pripravili novo izdajo.

Franček Lasbaher

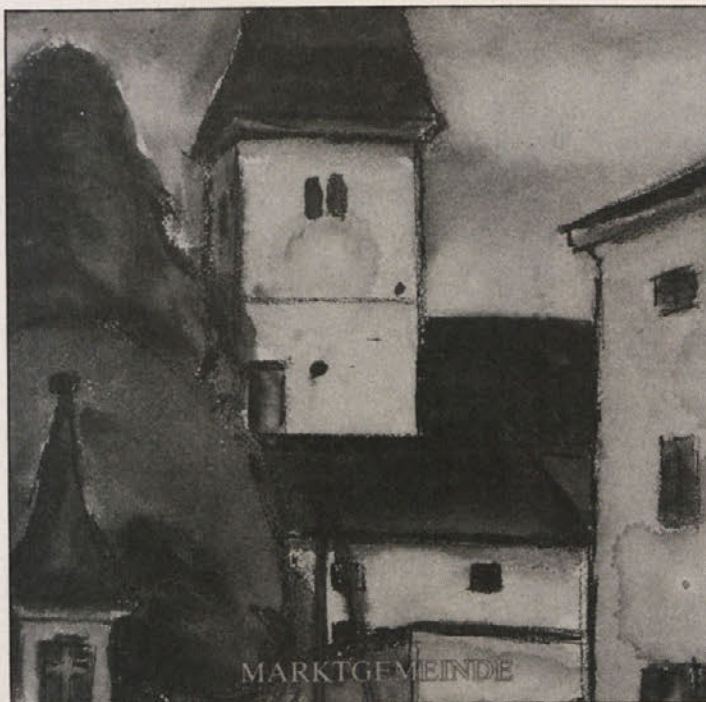
Srebrnomašnik Poldej Zunder – novi maši v Železni Kapli in Nonči vasi

Preteklo nedeljo so verniki v Železni Kapli praznovali dva pomembna dogodka: novo mašo Ozioma Nwachukwa iz Nigerije in srebrno mašo župnika Poldeja Zundera. Obeh slovesnosti se je udeležilo veliko število faranov, glavni mašnik pa je bil monsignor dr. Andrej Kajžnik.

V Podjuni pa bo že prihodnjo nedeljo spet nova maša. V nedeljo, 12. julija, ob 9. uri bo v farni cerkvi v Nonči vasi primicija novomašnika Slavka Thalerja, domačina, ki se je po maturi na slovenski gimnaziji odločil za študij teologije v Salzburgu, vmes pa je eno leto študiral tudi v Ljubljani. V zadnjem času je kot diakon pomagal v Železni Kapli.

Slovenščina kot uradni jezik – izšla 2. izdaja

Pred nekaj dnevi so na Slovenskem znanstvenem inštitutu v Celovcu predstavili drugo dopolnjeno izdajo brošure „Slovenščina kot uradni jezik“, ki jo je napisal dr. France Merkač. Brošuro, ki naj bi koroške Slovence spodbudila k uporabi slovenskega jezika v stiku z raznimi uradi, je izdal SZI, v samozaložbi pa založila Avtonomna delavnica. V dopolnjeni izdaji so upoštevane tudi posledice odločitve ustavnega sodišča z leta 1987 o preureditvi uradnega jezika in topografskih napisov, brošura pa vsebuje različne obrazce v slovenskem jeziku, ki naj bi bistveno olajšali uporabo slovenščine pred oblastmi in raznimi uradi. Cena brošure je 145 šilingov.

Ob jubileju: „Dobrla vas nekdanj in danes“

Ob 40-letnici tržne občine, ki jo letos praznuje Dobrla vas, je izšla tudi obširna knjiga z znanstveno obdelavo njene zgodovine in razvoja. Avtorica mag. Monika Siedler, ki je na celovski univerzi zaključila študij zgodovine in francoščine, v desetih poglavjih in na 240 straneh prikazuje bogato zgodovino te dvojezične občine.

Poseben poudarek je namenjen pomembni vlogi samostana, v knjigi pa je upoštevana tudi zgodovina posameznih krajev in vasi, razvoj šolstva in gospodarstva ter celovit prikaz dejavnosti preko 40 kulturnih in športnih društev v občini, ki šteje danes nad 6000 občanov.

Publikacija je le deloma dvojezična, saj se – razen slovenskih društev in ustanov – nobeden ni poslužil možnosti prikaza dejavnosti svojega društva oz. podjetja

v obeh jezikih. Dr. Pavle Apovnik in občinski odbornik EL Martin Wastl pa v kratkem orisu položaja slovenske narodnostne skupnosti v občini Dobrla vas ugotavljata, da so bili Slovenci pred približno 80 leti še v pretežni večini, žal pa so danes – po uradni statistiki – „le še marginalna skupina“. Ob tem sta zapisala: „Dejstvo, da je v zadnjem času večina v večji meri pripravljena upoštevati želje in interese slovenskih občanov, pa zbujajo upanje, da bo slovenskim občanom dobrolske občine uspelo ohraniti v težkih pogojih ohranjanje kulturne vrednote tudi sedanosti in prihodnosti in jih kot svoj kulturni delež vnašati v skupnost vseh občanov“.

Na sliki (zgoraj) ovitek nove knjige z dobrolskim samostanom, kot ga je upodobil slikar Werner Berg.

Izšla 3. knjiga zbirke „Vsaka vas ima svoj glas“

Pri celovski Mohorjevi je tedni izšla 3. knjiga zbirke „Vsaka vas ima svoj glas“, ki vsebuje slovenske ljudske in ponarodele pesmi iz Podjune. Avtor zbirke – prva knjiga je izšla leta 1988, druga pa 1989 – je mag. Bertelj Logar, ki je leta 1987 zaključil študij glasbe in zgodovine na Visoki šoli za glasbo ter na univerzi v Gradcu ter od tedaj dalje poučuje na Inštitutu za glasbeno etnologijo Visoke šole za glasbo v Gradcu, od leta 1990 pa je tudi sodelavec Pannonskega raziskovalnega inštituta. Z znanstveno raziskavo slovenskih ljudskih pesmi pa je Logar začel že leta 1982, saj je svojo diplomsko nalogo namenil slovenski ljudski pesmi v Podjuni.

Medtem ko je prvi snopič zbirke vseboval pripovedne in ljubezenske pesmi, drugi pa ljubezenske, poskočne, svatovske, otroške ter pesmi o samskem in zakonskem stanu, je tretji in četrti snopič namenjen osmrtnicam, pesmim o delu in poklicih, vojaškim in zgodovinskim pesmim, napitnicam in zdravicam, kolednicam in nabožnim pesmim. Peti snopič, ki je že v pripravi, pa bo vseboval pesmi o domači deželi in o naravi, šaljivke in zbadljivke.

Celotna zbirka bo obsegala približno 360 pesmi in je prva skupina transkripcij podjun-

skih pesmi, največji znanstveni pomen publikacije pa je prikaz ljudskega večglasja slovenske pesmi na Koroškem. Kot so avtor Bertelj Logar, tajnik KKZ Nužej Tolmajer, kot zastopnik izdajatelja, in predsednik narodopisnega inštituta Urban Jarnik dv. sv. dr. Pavle Zablatnik povedali na novinarski konferenci, sta v načrtu že nadaljnji zbirki, ki bi zajeli ljudske pesmi v Rožu in na Zilji.

Za najpomembnejše kriterije slovenske ljudske pesmi na Koroškem je Bertelj Logar imenoval njihovo funkcionalnost, uporabnost, svojevrstnost ter ne nazadnje opozoril na dejstvo, da gre za dragocen del slovenske kulturne dediščine, ki je hkrati tudi zrcalo svojega časa. Po Logarjevem mnenju slovenska ljudska pesem ni ogrožena, marveč zelo živa, za ORF in tudi TV Slovenija pa je menil, da namenjata velika finančna sredstva kopijam ljudske pesmi, namesto da bi publiko pripeljala oz. preusmerila k dragocenemu originalu.

3. knjigo zbirke „Vsaka vas ima svoj glas“ so natisnili v nakladi 800 izvodov, ima 246 strani in stane 250 šilingov. Kupite jo lahko v obeh slovenskih knjigarnah ali pri KKZ. I.L.

Varstvo okolja ne pozna meja – pomoč Sloveniji

Leta 1966, ko so koroške reke v eni od najhujših poplav v tem stoletju prestopile bregove in povzročile ogromno materialno škodo, so pri odpravljanju posledic pomagali tudi strokovnjaki za reguliranje rek iz Slovenije. Po katastrofalnih poplavah leta 1990 v Savinjski dolini pa so

priskočili na pomoč koroški kolegi in na Savinji (pri Ljubnem) zgradili vzorčni odsek, kako naj bi se učinkovito zaščitila tako narava kot tudi prebivalstvo pred nadaljnjimi poplavami.

Koroška je za projekt prispevala milijon šilingov.

Slovensko planinsko društvo Celovec in planinska skupina Avto Celje

vabita na 7-dnevni izlet na

KORZIKO

v času od 31. avgusta do 6. septembra

V programu so planinarjenje, ogledi znamenitosti Korzike in kopanje. Izlet je primeren tudi za neizrazite planince.

Predvideni so neobvezen vzpon na Monte Cinto (2707m), vožnja ob reki Tavignano, ogled gorskega masiva Monte Rotonda, mesta Porto Vecchio, polotoka Corse, obisk vinskih kleti ter kopanje.

Cena potovanja je okvirno 4.500 ATS, interesi pa naj se prijavijo do 15. julija t. l. Rihardu Brumniku, tel. 0463/46 8 01 – 20 ali zvečer 0463/22 02 93.

Dejavni starši

Šolsko leto 1991/92 se bo v nekaj dneh zaključilo, torej je čas, da tudi združenja staršev na šolah napravijo bilanco o svoji dejavnosti v preteklem šolskem letu. Združenje staršev na ZG in ZRG za Slovence svojo sejo

ob koncu šolskega leta že tradicionalno opravi na „terenu“, letos pa jo je pri Krošlu nad Kočuhu v občini Šmarjeta v Rožu.

Na sliki odbor Združenja staršev na slovenski gimnaziji, ki je tudi v tem šolskem letu uspešno zastopal inte-

rese staršev, po svojih močeh podprl široko dejavnost šole ter se dejavno vključil v sodelovanje vseh dejavnikov v korist nadaljnega pozitivnega razvoja gimnazije, ki je letos praznovala 35. obletnico svojega delovanja ter 30. maturo.

ŠIRITE SLOVENSKI VESTNIK

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 1. 7. 20.30	v Volkshausu v Celovcu Südbahngürtel 24	Materinska ljubezen II nastopa: plesni teater IKARUS koreografija: Zdravko Haderlap	IKARUS
Sreda, 1. 7. 20.00	v farnem domu v Šmihelu	Zaključni koncert glasbene šole (oddelka Šmihel in Globasnica)	Glasbena šola
Četrtek, 2. 7. 19.30	v posojilnici v Pliберку	Zaključni koncert glasbene šole (oddelka Pliberk in Vogrče)	Glasbena šola
Petek, 3. 7. 9.30/10.30	v farni dvorani v Železni Kapli	„Korenčkov palček“ (Svetlana Makarovič) nastopa: Lutkovno gledališče iz Ljubljane	KKZ
Petek, 3. 7. 19.30	v stolnici v Osojah	Otvoritveni koncert Poletja Carintia	Poletje Carintia
Petek, 3. 7. 19.00	gostilna „5 er“ v Celovcu	Srečanje maaturantov letnika 1987 (b. razreda) razrednik dr. Niemetz Inf. 0463-23 06 88	
Sobota, 4. 7. 20.30	v farni cerkvi v Šmihelu	„Pesem upanja – Lied der Hoffnung“ , koncert bogosluznih pesmi – izvaja: zbor „Rož“	KPD Šmihel in Kulturni referat občine Bistrice
Sobota, 4. 7. 16.00	v društveni sobi nad posojilnico v Šentjakobu	Zaključni koncert glasbene šole (oddelek Šentjakob)	Glasbena šola
Sobota, 4. 7. 18.00	v galeriji Gorše v Svečah	Piknik Kočne	SPD Kočna
Sobota, 4. 7. 20.30	na Humu pri Rožeku	Koncert Branka Brezavščika Solo sonate Johanna Sebastiana Bacha	KD „Peter Markovič“
Sobota, 4. 7. 8.00	v Šentpavlu v Labotski dolini	37. Šentpavelsko žegnanje z veliko športno prireditvijo in udeleženci iz Slovenj Gradca, Dravo- Sentpavel grada in Labota.	Občina Sentpavel
Nedelja, 5. 7. 17.00	na glavnem trgu v Pliберку	Blues-praznik s skupino Bluesbreaker ter Magic Slim & The Teardrops iz Chicaga – vstopnina: v predprodaji 100 šil. Ob slabem vremenu bo prireditev v „Grenz- landheim“	Kulturna iniciativa Pliberk
Nedelja, 5. 7. 10.30	pred farovžem v Kotmari vasi	Izlet v naravo	SPD „Grojanci“
Nedelja, 5. 7. 14.00	v kulturnem domu na Radišah	Zaključek sezone SPD Radiše s piknikom – kot gostje sodelujejo skupine slovenske gim- nazije, s katero je SPD Radiše letos pobrateno	SPD Radiše
Nedelja, 5. 7. 20.30	v stolnici v Millstattu	Otvoritveni koncert 16. mednarodnih glasbenih tednov (J. S. Bach – Joahnnespassion)	občina Millstatt
Nedelja, 5. 7.	v farnem domu v Selah	Selsko žegnanje – za zabavo igrata trio in an- sambel Janeza Goršica (v ponedeljek ob 20. uri nadaljevanje žegnanja z ansambлом „Obzorje“)	DSG Sele
Ponedeljek, 6. 7. 9.30/10.30	pri Schwarzlinu v Pliберку	„Jajce“ (Zlatko Krilič) nastopa: Lutkovno gledališče iz Zagreba	KKZ
Torek, 7. 7. 20.00	Modestov dom, Celovec	Koncert MoPZ „Fantje na vasi“ iz Celovca, ZDA	KKZ in MePZ J.P. Gallus

RAZSTAVE

CELOVEC

- **Deželna galerija** – Boeckl, Weiler, Hollegga, Krawagna – Narava/abstrakcija (do 5. 7.)
- **Rudniški muzej**, Kinkstraße 6, Kolumb ob Vrbskem jezeru (do 31. 10)
- **Mohorjeva knjigarna** – Stana Lušnic-Arsovka (Slovenj Gradec), slike (do 3. 7.)
- **Deželni muzej** – Trinkwasser (Pitna voda). Razstava muzeja za naravoslovje iz Münstra (do 30. 9.)
- **Dom umetnikov** – Avstrijska gaalerija – razstava 21 mladih umetnikov (2. 7. odprtje)

TINJE

- **Galerija Tinje** – Nicolette Dermota (do 13. 7.)

PLIBERK

- **Galerija Werner Berg** (vsak dan od 10. do 12. in od 14. do 16. ure).

BOROVLEJE

- **Puškarski muzej** – (do 26. 10., od ponedeljka do petka 10 – 18, ob sobotah, nedeljah in praznikih 9 – 12). **Prijave za skupine:** turistični urad (Verkehrsamt), telefon 04227/2600-31 ali 41.

SEMISLAVČE

- **Galerija Rožek** – Dušan Filipič, Odsevi 1991 (do 11. 7.)

LIBUČE

- **Reiner Kuhn galerija** – Rudi Vouk, nove slike (otvoritev 3. 7. ob 20. uri) do 31. 7.

„Uživati“ je skupno geslo pivovarne Hirt ter skupine Bluesbreakers.

Slika: pivovarna Hirt

Pivovarna Hirt podpira kulturo

Uživati je več kot pojem za nov življenjski stil, ki poudarja njegovo kakovost in bolj osveščeno življenje. Slovo od potrošništva ustvarja novo kulturo uživanja, menijo strokovnjaki za raziskavo trendov.

Za pivovarno v Hirtu je to potrdilo ubrane poti; pod geslom „kokovost“ je uspešna koroška zasebna pivovarna odprla novo poglavje v več kot 700-letni zgodovini podjetja: pivovarna Hirt aktivno podpira kulturo.

„Vsako uspešno podjetje je odgovorno, da podpira umetnike na njihovem področju,“ meni o filozofiji podjetja njegova lastnica gospa Riegler-Matchett.

Paleta prireditev sega od klasičnega gledališča do ritmičnih in

blues koncertov, in to od Koroške do Gradiščanske.

Osnovo za tako imenovano kulturno sponzorstvo so položili že pred leti s skupino Bluesbreakers, in jo v njeni začetni fazi močno podprli. „Stejejo samo dejanja“, je zadovoljen Helfried Vorreiter, menežer za marketing pri pivovarni Hirt, nad uspešnim sodelovanjem, ki se bo še razširilo. „Hirter pivo in Bluesbreakers imata nekaj skupnega“, izda Dieter Themel, prvi mož skupine Bluesbreakers, svojo skrivnost: „Oboje lahko odlično uživamo“. Rekel je in pil svoj Hirter le še ob taktu bluesa.

Prihodnji koncert Bluesbreakers bo 5. julija, ob 17. uri na glavnem trgu v Pliберку!

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski
časopis
koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Kegljanje

Od 3. do 5. julija 1992
pri Kovaču na Obirskem.

Petek, 3. 7., pričetek ob 14. uri; sobota, 4. 7., pričetek ob 10. uri; nedelja, 5. 7., pričetek ob 10. uri in ob 19. uri finale in razdelitev nagrad.

Prireditelj:

SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKO ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 1. 7. Glasbena sreda

Večerna 21.05–22.00 Poletni festival

Četrtek, 2. 7. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 3. 7. dr. Maja Haderlap, nova dramaturginja v mestnem gledališču Celovec

Sobota, 4. 7. Od pesmi do pesmi – Od srca do srca

Nedelja, 28. 6.

6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (žpk. Hanzej Olip)

18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 6. 7. Prva obletnica samostojne republike Slovenije – leto preizkušenj, negotovosti in težav

Torek, 7. 7. Partnerski magazin

Sreda, 8. 7. Glasbena sreda

Večerna 21.05.–22.00 Slomškova razstava v Mariboru

Četrtek, 9. 7. Rož – Podjuna – Zilja

Naročite
in širite
Slovenski
vestnik
Vaš list s
formatom!

Slovenski vestnik čestita!

Gospodu **Petru Wuzelli** iz Šentjakoba za uspešen zaključek študija filozofije na graški univerzi;
gospodu inženirju **Petru Dovjaku-Hocovu** iz Kota za osebni praznik;
gospodu **Hanziju Dovjaku-Brezniku** iz Borovnice za osebni praznik;
gospodu **Hanziju Ogrisku-Kovaču** s Šajde za življenjski jubilej;
gospe **Mariji Bučovnik** iz Železne Kaple za 89. rojstni dan in god;
gospe **Margareti Majnik** iz Bele pri Železni Kapli za 60. obletnico;
gospe **Mariji Olip**, p.d. Vrtnikovi iz Sel za 80. življenjski jubilej;
gospodu **Hanziju Furjanu** z Obirskega za 70. rojstni dan;
gospodu **Petru Sadjaku** iz Podjune za osebni praznik;
gospodu **Cirilu Schifferju** iz Mokrij za osebni praznik;
gospodu **Matevžu Ravnjaku** iz Spodnjih Vinar za življenjski praznik;
gospe **Margareti Wutte** iz Stare vasi za osebni praznik;
gospodu **Hanziju Smolniku** iz Stare vasi za življenjski jubilej;
gospe **Pauli Sereinig** za dvojni praznik;
gospe **Emiliji Pavlič** z Obirskega za rojstni dan;
gospe **Traudi Lipuš** iz Strpne vasi za rojstni dan in god;

gospodu **Štefanu Paulu** s Komlja za 90. rojstni dan;
gospodu **Josefu Cerepu** za 70. življenjski jubilej;
poročencama **Fridlu in Marici Furjan** za skupno življensko pot;
gospodu **Miglarjevemu Joznu** za 70-letnico;
gospe **Mariji Paulitsch** iz Remšenika za 76. rojstni dan;
gospe **Lotti Tomaschitz** za osebni življenski praznik;
gospodu **Petru Storniku** iz Šentjakoba v Rožu za rojstni dan;
gospodu župniku **Poldeju Zundru** iz Železne Kaple za srebrno mašo;
gospodu **Janku Tischlerju** st. iz Celovca za rojstni dan in god;
gospodu **Hanziju Wakounigu** iz Mlinč za osebni praznik;
gospodu **Petru Krawanji**, p.d. Magerju ml. iz Malošč za uspešno opravljeni zrelostni izpit;
gospe **Janji Trap-Kert** za osebni praznik;
gospodu **Wilhelmu Kraigerju** iz Metlove za rojstni dan in god.

Če bi ob življenskem jubileju radi s čestitkami razveselili Vaše najdražje, prijatelje in znance, nas pokličite po telefonu, številka 0463/514300-50, vsak ponedeljek od 8.30 do 10. ure. Čestitke objavljamo brezplačno!

OBJAVA

zavod šolskih sester v Šentpetru sporoča, da je

SPREJEMNI IZPIT

na Višji šoli za gospodarske poklice v sredo, 8. julija 1992, ob 8. uri.

Obenem obvešča tiste starše, ki so iz katerikoli razlogov zamudili februarjski rok, da so v utemeljenih primerih prijave možne tudi še zdaj. V ta namen naj se telefonsko ali pisno direktno povežejo z ravnateljstvom.

Višja šola Šentpeter, 9184 Šentjakob, tel.: 042 53/27 50 12.

„Iskra Handelsgesellschaft m.b.H.
Viktringer Ring 13
9020 Klagenfurt/Celovec

nudi zaposlitev

mlajšemu podjetnemu sodelavcu

v zunanji trgovini. Njegov delokrog naj bi obsegal pridobivanje in samostojno obdelovanje zunajtrgovinskih poslov. Počasi bi ga pripravili tudi na potovalno dejavnost.

Pogoji:

- trgovska izobrazba (trgovska akademija ali nekaj semestrov študija trgovskih ved ali podobno);
- aktivno znanje nemškega in slovenskega, po možnosti tudi angleškega jezika, opravljen vojaški rok;
- voziško dovoljenje kat. B

Začetek dela je mogoč takoj. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusna doba traja 1 mesec.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov. Dovoljena je tudi telefonska prijava na številko 0463/37 4 50.

OD 27. 6. DO 17. 7. 1992 POSPRAVLJAMO POHIŠTVO

RAZPRODAJA

CENE ZNIŽANE DO -60%

Rdeči karton za izbrano pohištvo. Razstavni komadi do 60% cenejši. Dostava kot vedno brezplačna.

PRI RUTARJU

Novo v Šentvidu

RUTAR RAZPRODAJA POHIŠTVO CENTER

Zaključek šolskega leta

SLOVENJI PLAJSBERK/PODEN. Šolsko leto se izteka. Učenci z veseljem pričakujejo čas počitniškega oddiha. 20. junija je imela plajberska ljudska šola že tradicionalno zaključno prireditev, ki jo je pripravil vodja šole Kristijan Zeichen v sodelovanju s starši in učenci. V gostišču Laussegger v Podnu se je zbralo staro in mlado od blizu in daleč, da proslavi „veliki praznik male šole“. Za ples in razvedrilo so poskrbeli „Rožanski puobje“, ki so na plešišče zvabili mnoge plesalce. Tombola je omogočila, da so se mnogi „obogatili“ s številnimi dobitki. Organizatorjem gre posebna zahvala.

Poglobljeno partnerstvo med šahisti Pirana in Slovenske športne zveze

Pred dvema leti sklenjeno partnerstvo med šahisti Pirana iz Slovenije in Slovenske športne zveze na Koroškem ni bil le enkratni podpis listine pobratenja, marveč je postalo živa vez med slovenskimi športniki. Zadnje srečanje je bilo pred nekaj dnevi na Koroškem v Bilčovsu, poleg dvoboja na 64 poljih šahovske deske pa so gosti s slovenske obale spoznavali tudi kraje dvojezične Koroške.

Sekcijski vodja SŠZ Ivan Lukan in „zunanj minister“ ravnatelj Ivko Ferm sta za goste pripravila zanimiv dvodnevni program z ogledom zahodnega dela Roža, vključno z obiskom starega gradu v Bekstanju, Loč ob Baškem jezeru, Vrbe in Bilčovsa. Za prijatelje šahiste s slovenske obale je bil obisk nepozabno doživetje, tako glede gostoljubnosti dvojezične Koroške kot tudi lepote te obmejne regije.

„Koroški križev pot“ na Kamnu

Po zamisli prof. Ernsta Gayerja, glavnega urednika koroške kulturne revije „Die Brücke“ (Most), je 14 koroških umetnikov pri cerkvi na Kamnu v Podjuni ustvarilo svojevrsten „Koroški križev pot“.

Postaje so oblikovali naslednji umetniki, ki so s svojo izpovedno raznolikostjo ustvarili enkratni opus: Werner Lössl, Karl Schüßler, Valentin Oman, Karl Vouk, Jože Stefan, Reimo Wukounig, Stefan Gyurko, Ernst Gradišnik, Gertrud Weiss-Richter, Jože Boschitz, Karl Brandstätter, Karl Brandl in Jan Puinbroeck.

Križev pot ge blagoslovil krški škof dr. Egon Kapellari, uradno odprtje pa je opravil deželni kulturni referent dr. Peter Ambrozy, ki je umetniško delo označil kot „majhno deželno razstavo“.

Slovenska beseda v angleškem kulturnem prostoru

Slovensko društvo za ameriške študije v Ljubljani prireja v sodelovanju s Slovensko izseljensko matico v okviru prireditev „Srečanje v moji deželi“ te dni mednarodni simpozij na temo „Slovenska beseda v angleškem kulturnem prostoru“.

Tematika simpozija je literarna oziroma splošno kulturna in želi pokazati na vezi, ki povezujejo slovenski kulturni prostor s prostorom, v katerem je angleščina uradni jezik in v katerem so tudi Slovenci. Tako so se na simpozij z referati prijavili slovenski in neslovenski strokovnjaki, ki obravnavajo slovensko izseljensko književnost, slovensko kulturo v anglosakem prostoru nasploh, prevajanje iz enega jezika v drugega in literarne prenose med slovensko in angleško pisanimi književnostmi v ZDA, Kanadi, Veliki Britaniji in Avstraliji.

Simpozij so organizirali zato, ker je prav na zgoraj omenjenih področjih praznina.

TRIBUNA BRALCEV

Izjava

V sodnem postopku Lipej Kolenik zoper mag. Lojzeta Dolinarja je bila sklenjena tale poravnava:

1) V svojem pismu bralcev v listu „Slovenski vestnik“ z dne 2. 5. 1991 je gospod Lipej Kolenik zapisal: „Z ljudmi pa, ki so služili nacistom in so imeli druge namene in jih imajo še danes, se ne moremo spraviti, ker niso poštene, kakor tudi njihovo delo ni pošteno.“

Gospod Lipej Kolenik k temu izjavlja, da z ljudmi, s katerimi se ne bi spravil, nikakor ni mislil staršev gospoda mag. Lojzeta Dolinarja.

2) V svojem pismu bralcev v listu „Naš tednik“ z dne 21. 6. 1991 je gospod mag. Lojze Dolinar zapisal, da je gospod Lipej Kolenik prejemal „judežev denarje“.

Gospod mag. Lojze Dolinar k temu izjavlja, da umakne izpoved, da je gospod Lipej Kolenik prejemal „judežev denarje“.

Nogometno ogledalo

LUV Graz je
v 2. ligi!
SAK izgubil
zadnjo tekmo

Zadnja tekma v kvalifikaciji za vstop v drugo zvezno ligo med SAK in Braunauom preteklo soboto v Trnji vasi je bila le še formalna zadeva. Potem ko je LUV Graz preteklo sredo iztržil potrebno točko, je bilo vse jasno: SAK ni imel več nobenih možnosti, Braunau pa bi moral v Trnjo vasi zmagati kar s sedmimi goli razlike, kar pa je bilo od vsega začetka neuresničljivo.

SAK je kvalifikacijsko tekmovalje zaključil športno, saj je kljub dokončni odločitvi nastopil z celotno prvo ekipo. Gostje iz Zgornje Avstrije so v drugi minuti sicer prišli v vodstvo, toda boljši domačini, katerim pa je samoumevno manjkala ustrezna motivacija, so po lepi akciji Rada Saviča sredi prvega polčasa izenačili.

V drugem polčasu je Marjan Sadjak dosegel vodstvo za SAK, toda nekoncentriranost slovenskih napadalcev, ki so zapravili vrsto odličnih priložnosti za povišanje rezultata, se je maščevala. Gostje iz Braunaua so 13 minut pred koncem izenačili in v zadnjih minutah z dvema zadetkoma celo dosegli (prestižno) zmago.

SAK – Braunau 2:4 (1:1)

Trnja vas, 300 gledalcev, sodnik Holzmann (povprečen); postava SAK: Preschern; Savič; F. Sadjak, Pappeler, Čertov; dr. Ramšak (15. Kert), Galo, M. Sadjak; Lipusch (58. Blažej), Urschitz, Hober. Gola za SAK: Savič (23.) in M. Sadjak (62.).

Lestvica

1. LUV Graz 4 2 1 1 8:5 5
2. Braunau 4 2 1 1 6:7 5
3. SAK Celovec 4 1 0 3 6:8 2

Danci prvič
evropski
pravki!

Nogometna reprezentanca Danske je bila velika senzacija evropskega prvenstva v nogometu na Švedskem. Moštvo, ki je brez priprav nastopilo na prvenstvu – teden pred začetkom tekmovanja je zvedelo, da igra namesto izključene Jugoslavije – je v finalu senzacionalno premagalo velikega favorita Nemčijo z 2:0 in tako prvič v zgodovini postalo evropski prvak.

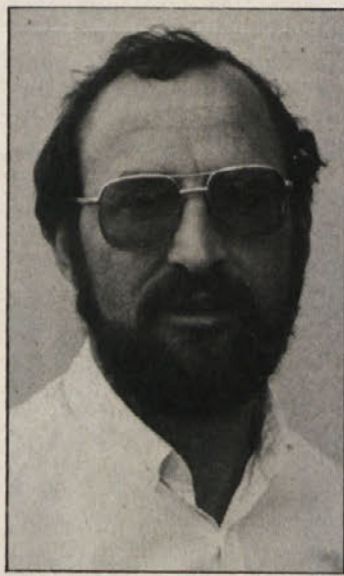
Trener dr. Ivan Ramšak posebej za
SV o ciljih SAK za sezono 1992/93:„Zvezna liga? –
Zdaj šele zares!“

Nogometaši Slovenskega atletskega kluba po nesrečnem razpletu v kvalifikacijskem tekmovanju za vstop v drugo avstrijsko nogometno ligo nikakor niso demotivirani. Nasprotno! Ekipa letošnjega koroškega prvaka bo ostala skupaj in se v nekaterih pozicijah še okrepila, tako da je njen cilj za prihodnjo sezono ponovna osvojitve naslova ter dokončen podvig v drugo zvezno ligo. Geslo se torej glasi: „Zdaj šele zares!“

Uspešni trener in igralec SAK dr. Ivan Ramšak je že zdaj prepričan, da bo visoko zastavljen cilj tudi dosežen. „Moštvo bo ostalo skupaj, kluba ne želi zapustiti niti en igralec,“ je dejal v razgovoru za naš list in napovedal nadaljnjo okrepitev ekipe. „V načrtu imam najmanj štiri dobre nogometaše, med njimi dva izkušena ter dva mlada igralca, toda imen še ne morem povedati, ker se zanje potegujejo tudi drugi klubi.“

Lojze Sadjak, Marjan
Velik?

Kljub temu je javna skrivnost, da sta na vrhu Ramšaka

Jože Fera se bo kot izkušen strokovnjak in pedagog posvetil predvsem naraščanju ter kot drugi trener prvega moštva okrepil udarno moč slovenskih nogometašev.

kove liste Lojze Sadjak, za katerega se zanimajo celo klubi iz prve zvezne lige (predvsem dunajski Sportclub), in bivši dolgoletni kapetan SAK Marjan Velik, ki je v razgovoru za naš list potrdil ponudbo, ni pa se še odločil. Skoraj stoddotna pa je vrnitev ofenzivnega igralca Tončija Blajsa, ki je preteklo sezono igral za Klopinj.

Dragocene izkušnje

Okrepitev in razširitev moštva je po mnenju trenerja potrebna, saj je SAK v pretekli prvenstveni sezoni imel izredno srečo, ker se noben od igralcev ni huje poškodoval. „Primer kapetana Mihe Kreutza, ki zaradi poškodbe v predzadnji prvenstveni tekmi ni mogel igrati v kvalifikaciji, je bil svarilni znak, da je treba ukrepati preventivno, predvsem, če so cilji tako visoki kot pri nas“, je dejal Ramšak, ki je že podaljšal pogodbo s SAK za najmanj eno sezono.

Tako zanj kot za moštvo in tudi za odbor SAK so bile izkušnje v kvalifikacijskem tekmovanju dragocene, nepogrešljive, predvsem v zvezi s ciljem, da se moštvo prihodnje leto želi spet potegovati za podvig. „Nismo bili slabši od favorita LUV Graz, ki je končno tudi uspel, manjkalo pa nam je poleg objektivnih sodnikov tudi izkušenj, kako igrati na tujem, saj je razlika med gostovanji na Koroškem in v kvalifikaciji ogromna,“ je poudaril trener SAK.

Jutri piknik

Slovenski atletski klub vabi za jutri, 2. julija, svoje pristaše na mali piknik kluba, ki bo na igrišču za trening v Grabštanju (pri Hambruschu). Družabno srečanje se bo pričelo ob 17. uri, v programu pa so tudi tekme v malem nogometu (štiri do petčlanske ekipe), v katerih bodo imeli predvsem mladi navijači SAK priložnost, da igrajo skupaj s svojimi idoli. Piknika se bodo udeležili tudi člani Okteta Suha, ki bodo prav gotovo zapeli novo himno SAK.

Nov play-off sistem
za vstop v 2. ligo?

Časovna stiska pri moštvi, ki igrajo v kvalifikaciji, je trenerja SAK dr. Ivana Ramšaka spodbudila, da je razvil zanimiv sistem za novo obliko kvalifikacijskih tekem za vstop v drugo zvezno ligo.

„Moj model bi bil takšen, da se na Koroškem kot na Štajerskem in v Zgornji Avstriji izvede jesenski del prvenstva, prve tri ekipe v vsaki deželi pa naj bi potem po play-off sistemu igrale kvalifikacijo za drugo zvezno ligo. Pri devetih moštvi bi bilo to 16 tekem, od teh osem doma in osem na tujem.“

Tak sistem bi bil zanimiv tudi finančno, saj bi na domače tekme gotovo prihajalo več gledalcev kot v koroški ligi, hkrati pa bi se izkazalo, ali je moštvo res zrelo za vstop v drugi najvišji razred v avstrijskem nogometu,“ je v razgovoru za naš list menil dr. Ivan Ramšak.

Dr. Ivan Ramšak (desno) želi v strokovno delo vključiti prof. Branka Elsnerja, da bi SAK v prihodnji sezoni z ofenzivnim sistemom igral še bolj privlačen nogomet.

Jože Fera pri SAK!

Optimizem med igralci, funkcionarji in trenerjem za uspešno novo sezono pa zbujajo še druga dejstva:

a) z začetkom nove sezone se bo SAK poleg novih igralcev pridružil tudi uspešni trener in pedagog Jože Fera, ki je v zadnjih letih tako ekipo Železne Kaple kot tudi pred tem Selane pripeljal v spodnjo ligo. Prevzel bo trening naraščajnikov („pod 19“) ter postal „desna roka“ trenerja Ramšaka, ki želi tudi v prihodnji sezoni kot igralec pomagati prvemu moštvi;

b) finančno se po pozitivni promociji kluba po vsej Koroški in tudi v drugih delih Avstrije obeta večji interes novih oz. dodatnih sponzorjev, ki bi pripomogli k razrešitvi napete finančne situacije; s tem v zvezi SAK računa na znatno večjo podporo tudi s strani narodnostnega sosveta, ki bi klubu končno tudi omogočila realizacijo načrtov za lastno igrišče;

c) SAK tudi za prihodnjo sezono upa na veliko podporo svojega fan-kluba ter številnih drugih navijačev ter na podporo tako slovenskih kot tudi nemških medijev (časopisi, radio in televizija).

V pokalu proti Trgu

Glede prve pokalne tekme SAK 25. julija v Trgu dr. Ivan Ramšak ni najbolj navdušen: „Žreb ni najboljši, saj igramo na tujem in proti nasprotniku, ki je spočit, medtem ko imamo mi zaradi kvalifikacij tekem letos le 14 dni pavze, kar je brez dvoma velik handicap!“

Za prvenstvo pa je trener menil, da bodo prve tekme sicer težke, predvsem zaradi ponovne motivacije moštva, da pa je prepričan, da si bo ekipa do konca jesenske sezone ustvarila takšno izhodišče, ki bo dovoljšno za ponovno osvojitve naslova.

Ivan Lukan

**SLOVENSKI
VESTNIK**